

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

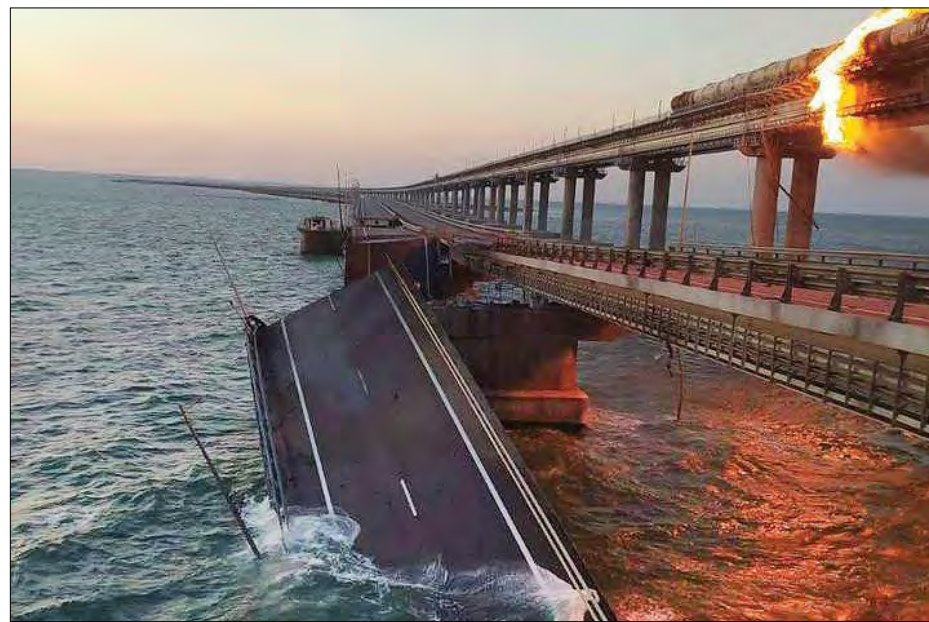
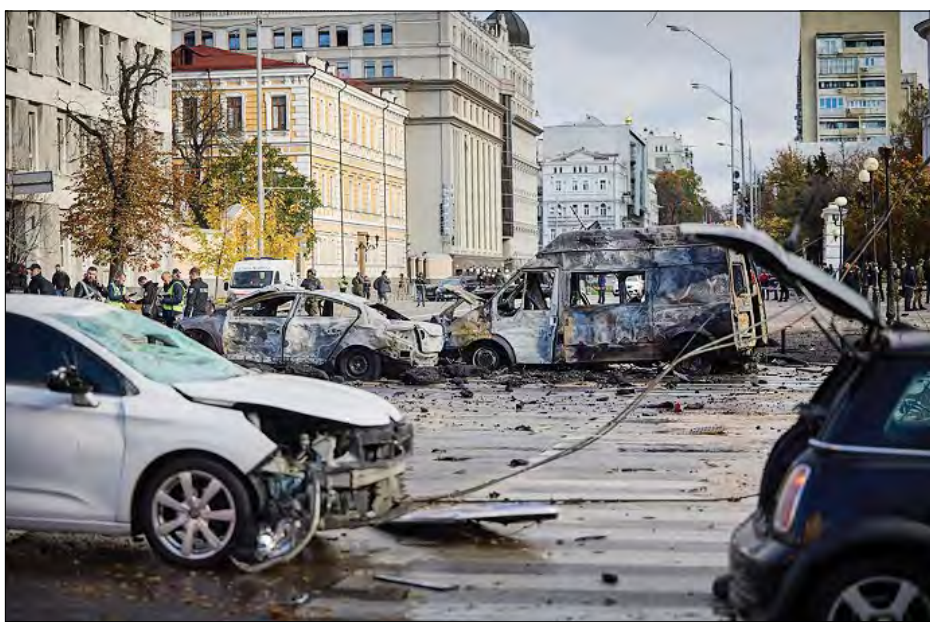
Рік 129, ЧИСЛО 41, П'ЯТНИЦЯ, 14 ЖОВТНЯ 2022 РОКУ

1893

Vol. 129, No. 41, FRIDAY, OCTOBER 14, 2022

\$2.00

Масований ракетний обстріл України Пошкоджено Кримський міст

Руйнування в Києві після ракетних ударів 10 жовтня. (Фото: Владислав Мусієнко)

Зранку 8 жовтня в російських соціальних мережах почали масово публікувати фотографії і відео пошкодженого Кримського мосту.

10-11 жовтня Росія завдала масованих ракетних ударів по об'єктах критичної інфраструктури, а саме енергетики, у столиці та різних областях України.

Уранці 10 жовтня сталися вибухи в Києві, Харкові, Львові та області, Житомирі, на Київщині, Дніпропетровщині. Генеральний штаб Збройних сил України уточнив дані щодо ракетних ударів 10 жовтня: Російська федерація використала 84 крилатих ракети, 24 безпілотних літальних апарати (БПЛА), з них 13 – іранські „Шахед-136“. Українською ППО знищено 56 цілей. Серед них – 43 ворожі крилаті ракети та 13 БПЛА.

Через ракетні обстріли загинули 11 людей, травмовані – 89. Усього пошкоджено 117 об'єктів, з них 35

житлових будинків. Унаслідок обстрілу 10 жовтня було влучання по об'єктах критичної інфраструктури у 12 областях і Києві, де виникло понад 30 пожеж.

У Головному управлінні розвідки України пояснили: „Основною метою країни-терориста було знищення електростанцій, створення паніки серед українців та залякування європейської громадськості. Російські окупаційні війська отримали вказівку з Кремля готувати масовані ракетні удари по цивільній інфраструктурі України ще 2-3 жовтня. До військових частин стратегічної та дальньої авіації надійшли накази про підготовку до завдання масованих ракет-

(Закінчення на стор. 8)

8 жовтня о 6-й годині ранку на Кримському мосту сталися вибухи і пожежа. Обвалилася частина автомобільного мосту – кількох секцій, полотна, яким здійснювалося автомобільне сполучення в напрямку Керчі. Крім того, пожежа охопила ешелон з цистернами, який зупинився посеред мосту. Зазнало пошкодження полотна і на залізничній частині мосту. Судноплавні арки та автомобільні смуги в напрямку Тамані залишилися не пошкодженими. Рух автомобілів та поїздів мостом спочатку припинили, а згодом частково відновили двома неушкодженими смугами в реверсному режимі.

Влада анексованого Криму заявила, що почне працювати поромна

переправа, а запасів продовольства та палива в Криму достатньо, аби перечекати ремонтні роботи.

Наслідки вибуху на Кримському мосту суттєво погіршать постачання російських військ на південному фронті. Як вважає український військовий експерт Ігор Романенко, пересування військових і техніки через міст буде зупинено як мінімум до кінця жовтня.

За його словами, це сталося дуже своєчасно, адже на Херсонському напрямку протягом останнього тижня активізувались воєнні дії. І саме з Криму через Керченський міст Росія перекидала основну частину людей і зброї.

(Закінчення на стор. 4)

Делегація США відвідала Київщину

КИЇВ. – 8 жовтня делегація зі Сполучених Штатів Америки відвідала Київську область та оглянула місця масових вбивств українців, зруйновані російською армією житлові райони. У делегації перебувала відома ведуча і письменниця Мітці Пердью. Вона була вражена масштабом воєнних злочинів росіян, наслідків безчинства агресорів і руйнувань, завданих Київщині.

Гості оглянули місця масштабних вбивств мирних жителів армією Росії на території Храму Андрія Первозванного, де було захоронено понад 100 українців. Також делега-

ція відвідала зруйнований житловий квартал „Ірпінські Липки“ та вщент спалений тренінговий центр в Бучанському районі. Окремо делегація звернула увагу на знищені росіянами на Київщині поліцейські будівлі в Бородянці, Макарові, Казаровичах, а також суттєві пошкодження в Ірпінському відділі поліції. Також іноземна місія відвідала Чорнобиль. Місто було одним із перших, куди увірвалися російські загарбники у лютому. І досі тут лишаються свідчення вторгнення агресора.

Українформ

Делегація зі Сполучених Штатів Америки відвідує Київщину. (Фото: Національна поліція)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Посольство США засудило обстріл

КИЇВ. – Посольство США в Україні 10 жовтня відреагувало на масований ракетний обстріл України. „Росія посилює шквал атак на мирних українців“, – наголосила Посол США Бріджит Брінк. У зв'язку із ситуацією, що склалася уранці 10 жовтня, посольство закликала американських громадян, що перебувають на території України, за можливості евакуюватися. „Удари Росії, що продовжуються по Україні, становлять пряму загрозу цивільному населенню і цивільній інфраструктурі. Посольство закликає громадян США сховатися на місці і залишити Україну, використовуючи приватні варіанти наземного транспорту, коли це буде безпечно“, – йдеться у повідомленні дипломатичного відомства. (Радіо Свобода)

■ Засудили ракетний напад

КИЇВ. – Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг засудив російські масовані російські удари по українських містах 10 жовтня і наголосив: „Говорив із Міністром закордонних справ Кулебою і засудив жакливі та невибіркові атаки Росії на цивільну інфраструктуру в Україні. НАТО продовжуватиме підтримувати мужній український народ у боротьбі з агресією Кремля стільки, скільки потрібно“. Німеччина заявила, що поставить першу з чотирьох систем протиповітряної оборони IRIS-T SLM в Україну найближчими днями, після масованого російського нападу на українські міста 10 жовтня. „Відновлення ракетного обстрілу Києва і багатьох інших міст ясно показує, наскільки важливо швидко доставити в Україну системи протиповітряної оборони“, – заявила Міністер оборони Німеччини Крістине Ламбрехт: „Російські атаки ракетами і безпілотниками тероризують передусім мирне населення. Тому ми зараз підтримуємо їх, зокрема, зенітною зброєю“. (Радіо Свобода)

■ Постраждало приміщення Посольства Німеччини

КИЇВ. – Від ракетного обстрілу постраждала будівля, де розміщено німецьку візову службу, повідомило Посольство Німеччини в Україні: „Сьогодні зранку (10 жовтня – ред.) будівля в Києві, де розміщено німецьку візову службу, пошкоджена через ракетний удар“. У відомстві уточнили, що посольство не використовує це приміщення після початку російської агресії, і співробітники Посольства в Києві в безпеці. Один із вибухів стався поблизу Посольства Румунії в Україні, вказав Міністер закордонних справ країни Богдан Ауреску. Він назвав удари „кричущим порушенням міжнародного гуманітарного права“. Посол Великої Британії в Україні Мелінда Сіммонс висловила вдячність тим, хто допомагає долати ситуацію: „Мої думки зараз із пораненими“. Низка західних країн виступила з рішучим осудом ударів, а також із заявами про додаткову підтримку для Києва. „Ми робимо все, щоб зміцнити протиповітряну оборону“, – сказала Міністер закордонних справ Німеччини Анналена Бербок. Вона різко засудила російські удари по цивільних. Китай закликав до деескаляції ситуації. (Голос Америки)

■ Костел став пам'яткою України

КИЇВ. – Кабінет міністрів на засіданні 8 жовтня вніс Миколаївський костел у Києві до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Про це розповів представник Києва у Верховній Раді Тарас Мельничук: „Внесено об'єкти культурної спадщини національного значення (Миколаївський костел, будинок причту та ансамбль Миколаївського костелу та будинку причту до Державного реєстру нерухомих пам'яток України“. Зазначені пам'ятки виключено із списку пам'ятників архітектури Української РСР, що перебувають під охороною держави. Міністерство культури та інформаційної політики виключило пам'ятник радянському письменнику Миколі Островському в Шепетівці на Хмельниччині з переліку пам'яток місцевого значення. (Укрінформ)

Є ПИТАННЯ

У Верховній Раді виявили соціальних паразитів

Паразит – це людина, яка існує за рахунок чужих доходів, за рахунок чужої праці, дармоїд (соціальний паразит).

Телепрограма „Наші гроші з Денисом Бігусом“ викриває корупційні схеми і таємні зв'язки саме таких осіб. Вперше цей проєкт антикорупційних розслідувань з'явився в етері у листопаді 2013 року на телеканалі ZIK. Сьогодні програма створюється журналістським колективом Bihus.Info і є редакційно незалежною від каналів, на яких транслюється. Програма кілька років поспіль отримувала визнання „Честь професії“ в номінації „Краще розслідування“, а також головну нагороду фестивалю „Mezhyhrya Fest“. Окрім того, має відзнаку профільного видання „Телекритика“ та кілька міжнародних нагород.

3 жовтня на запити Bihus.Info щодо бюджетних виплат народним депутатам у 2022 році у Апараті Верховної Ради надали дві кардинально різні відповіді щодо колишнього „слуги народу“ Олексія Ковальова, який перейшов на бік ворога, та соратника Віктора Медведчука Тараса Козака, який втік з України ще на початку 2021 року. Є підозра, що в парламенті намагалися приховати інформацію про те, що ці нардепи отримували гроші після початку повномасштабного вторгнення росіян.

Так, в першій відповіді йшлося про те, що О. Ковальов отримував платню, виплати за виконання депутатських повноважень, компенсації за проїзд та лікування до травня. В другій відповіді, яку журналісти отримали дещо згодом, вже йшлося про те, що останні нарахування і виплати Ковальову здійснювалися в лютому. При цьому в обох відповідях йшлося про те, що нардеп від нині забороненої „ОПЗЖ“ Тарас Козак з лютого не отримував взагалі ніяких виплат.

За допомогою державного порталу „Єдата“, де міститься інформація про використання публічних коштів державного бюджету, журналісти дізналися, що з лютого О. Ковальову виплатили понад 200 тис. грн: 170 тис. грн платні і на виконання депутатських повноважень, 30 тис. грн компенсації за проїзд територією України і ще майже 20 тис. грн компенсації за оренду житла.

Т. Козак також отримував виплати після початку повномасштабного вторгнення – втікачу заплатили понад 40 тис. грн платні.

О. Ковальов виїхав на тимчасово окуповану територію Херсонської області ще в березні, опублікувавши у квітні відповідний допис з Голої Пристані. Згодом стало відомо, що Ковальов почав співпрацювати з окупантами та навіть отримав від росіян в окупаційному уряді посаду „заступника голови з питань сільського господарства“. У серпні зрадника О. Ковальова було ліквідовано на окупованій території.

Т. Козак востаннє був присутній у парламенті у листопаді 2020 року. У лютому 2021 року він втік з України – найімовірніше, через підозру в державній зраді, яку він отримав разом з В. Медведчуком. Згодом Т. Козака оголосили у розшук, до України

він так і не повертався.

* * *

Платити бюджетні кошти парламент продовжує і багатьом іншим нардепам-втікачам, які не лише не відвідують засідання Верховної Ради, а й взагалі перебувають за межами України.

Анастасія Усенко повідомляла 19 жовтня 2021 року, що понад 300 млн грн упродовж року народні депутати можуть витратити на виплату своїм помічникам, серед яких нерідко зустрічаються родичі та бізнес-партнери самих нардепів. Понад 1.1 млн грн за два роки роботи парламенту отримав Олександр Сітак – помічник народного депутата від „Слуги народу“ Миколи Тищенка і, водночас, бізнес-партнер родини Тищенка. Спільно з дружиною нардепа Аллою Барановською він володіє компанією, яка опікується столичним рестораном „Рішельє“. А брат Олександра – Віталій Сітак – теж спільно з Барановською – володіє компанією, яка займається рестораном „Велюр“.

М. Тищенко з родиною проживають у квартирі, яка належить В. Сітаку в одному з найдорожчих житлових комплексів столиці – PecherSKY. Тищенко з дружиною А. Барановською також користуються двома паркомісцями у цьому комплексі, які так само записані на В. Сітака.

Чим саме займається Сітак і в чому полягає його допомога Тищенко журналістам не пояснив.

Микита Шефір, син першого помічника президента Сергія Шефіра, працює за трудовим договором помічником народного депутата від „Слуги народу“ Юрія Кіселя. Ю. Кісель відомий тим, що його дружина стала власницею землі та будинку в Іванковичах, які раніше належали президентові Володимирі Зеленському. До продажу маєтку в інтерв'ю виданню „Українська правда“ сам Зеленський заявляв про те, що випадковій людині продати його не може, бо по-сусідству живуть його найближчі друзі, серед яких і С. Шефір

За два роки роботи парламенту М. Шефір отримав майже 600 тис. грн платні. У коментарі журналістам Bihus.Info він не пояснив, чим саме займається як помічник і зазначив, що краще розповісти про його діяльність може сам Ю. Кісель.

„Слуга народу“ Андрій Холодов взяв помічницею Лесю Васильченко – бізнес-партнерку своєї дружини Катерини Шаховської. Жінки є співзасновницями компанії „Апартмент білдінг ЛТД“, основний вид діяльності якої – оренда нерухомості. Крім того, зараз Л. Васильченко є однією зі співвласниць компанії „Юкрейн ріал естейт“, якої раніше співволоділа дружина А. Холодова. За два неповних роки Л. Васильченко отримала понад 700 тис. грн виплат з бюджету.

Народна депутатка від „Слуги народу“ Марина Нікітіна взяла помічником за трудовим договором свого чоловіка Олександра Нікітіна. За півроку роботи у дружини він отримав понад 100 тис. грн платні. Нині О. Нікітін значиться помічником на

(Закінчення на стор. 17)

Продовжено захист українських біженців

Європейська комісія оголосила рішення продовжити дію директиви про тимчасовий захист біженців з України у ЕС до березня 2024 року. Про це 10 жовтня заявила Єврокомісар із внутрішніх справ Йльва Йоганссон. „Директива тимчасового захисту буде продовжувати діяти щонайменше до березня 2024 року. Я думаю, що масовані обстріли Росією міст України зробили це дуже зрозумілим: важливо продовжувати приймати тих, хто має необхідність рятуватися в Європейському союзі“, – сказала єврокомісар.

Вона повідомила, що з початку російського вторгнення в Україну Європейський союз вперше в історії та у рекордні терміни активував Директиву тимчасового захисту, під „парасолькою“ якої нині перебувають 4.2 млн українців. Це надає їм допомогу у пошуку приміщень для проживання, у медичному обслуговуванні, в доступі до освіти та надає право входу на трудовий ринок ЕС.

Друге оголошення Йоганссон зробила для українців, які повертаються в Україну на тривалий час, але можуть знову бути змушені шукати притулку на території ЕС. Зазвичай, такий виїзд на тривалий час позбавляє людину статусу біженця в ЕС та відповідного захисту. З огляду на останній розвиток подій, для українців буде зроблено виняток з цього правила. „Ми вирішили, що вам не потрібно перереєструватися, коли ви повертаєтесь назад. Ви можете зберігати ваш тимчасовий захист, який ви отримали в країні-члені. Єдина річ, яку ви маєте зробити, це повідомити національним та місцевим органам влади в приймаючій країні, що ви повертаєтесь до України. Але при цьому вам не потрібно повертати реєстраційну картку“, – наголосила єврокомісар.

Вперше в історії ЕС виділив для України понад 2.6 млрд євро для закупівлі зброї та військового обладнання.

Укрінформ

БИТВА ЗА УКРАЇНУ**У війні настав стратегічний перелам**

Президент Володимир Зеленський 11 жовтня провів засідання Ставки Верховного головнокомандувача, на якому обговорили ситуацію на передовій, подальшу деокупацію українських територій, підготовку війська до зими і питання захисту об'єктів критичної інфраструктури. З початком „харківської операції“ у війні настав стратегічний перелам, пов'язаний з створенням максимальної технологічної переваги ЗСУ на полі бою з допомогою західних партнерів; досягненням переваги у підготовці воїнів у майстерності застосування сучасних засобів, які забезпечують технологічну перевагу; мотивацією українських військовослужбовців зі звільнення території. Саме це забезпечило досягнення переламу на полі бою, зокрема на Харківському напрямку оборона окупантів посипалась – вони почали панічно тікати. У звільнених від російських загарбників Святогірську та Лимані на Донеччині ексгумували 78 тіл,

серед яких є діти.

11 жовтня окупанти знову завдали масованого ракетного удару, випустили 30 крилатих ракет, 21 з яких знищили ЗСУ.

Президенти 11 країн Центрально-східної Європи видали заяву, в якій засудили російські масовані ракетні обстріли України.

Україна провела черговий обмін полоненими і повернула 32 військових та тіло ізраїльтянина Дмитра Фіалки.

Станом на 11 жовтня Сили оборони України відбили атаки окупантів в районах населених пунктів Миколаївка, Соледар, Бахмутське, Бахмут, Майорськ та Первомайське.

Підтверджено ураження району зосередження живої сили та військової техніки ворога у Херсонській області: знищено до 100 окупантів та близь-

(Закінчення на стор. 9)

В Ізюмі вийшло перше число газети

Олександр Вівчарик

ІЗЮМ, Харківська область. – Голова Національної спілки журналістів України Сергій Томіленко повідомив: „Перший примірник газети „Обрії Ізюмщини“ після звільнення міста від російських загарбників було видруковано 16 вересня. З його випуском допомогла держава. Наклад газети – п'ять тисяч примірників. Її разом з гуманітарною допомогою роздавали місцевим жителям волонтери.

Редактор газети Костянтин Григоренко вивозив з міста родину ще на початку березня буквально під обстрілами. Зараз він у рідному місті перебуває наїздами. Остаточного повернутися планує, коли в ньому відновлять електропостачання й Інтернет, щоб мати можливість повноцінно тут працювати. В Ізюмі наразі дуже складна ситуація: дощенту зруйновано більшість будинків, немає електроенергії, газу, водопостачання, нестабільний зв'язок. Мешканці, які вижили в окупації, нажахані та потребують реабілітації. А також – правдивої інформації. Тож вихід першого після деокупації числа газети, до якої вони звикли, якій довіряють, є неабиякою подією для Ізюма.

У газеті є звернення голови Ізюмської районної військової адміністрації Степана Масельського, який попереджає про небезпеки швидкого повернення до звільненого міста, звернення Ізюмського міського голови Валерія Марченка та кілька авторських статей.

Йдеться, зокрема, про те, як одна ізюмчанка пролежала після обстрілів вісім днів з мертвими сином, мамою і чоловіком.

Газету друкуватимуть в Харкові. До кінця року редактор планує поновити періодичність „Обріїв“ і видавати газету, як і раніше, раз на тиждень.

Нобелівську премію миру присудили українському Центру громадянських свобод

Нобелівську премію миру поряд із ще двома лавреатами присудили українському Центру громадянських свобод – українській правозахисній організації, заснованій у 2007 році.

Норвезький Нобелівський комітет вирішив присудити премію миру 2022 року також правозахиснику Алесю Беяцькому з Білорусі, російській правозахисній організації „Меморіал“.

У комітеті вказують: „Лавреати Нобелівської премії миру 2022 року представляють громадянське суспільство у своїх країнах. Вони протягом багатьох років пропагували право критикувати владу та захищати основні права громадян. Вони доклали видатних зусиль, щоб задокументувати військові злочини, порушення прав людини та зловживання владою. Разом вони демонструють важливість громадянського суспільства для миру та демократії“.

Центр громадянських свобод здійснює вивчення та аналіз законопроектів на відповідність стандартам дотримання прав людини, провадить громадську контролю над діями правоохоронних органів, судів та місцевої влади, над розслідуванням злочинів, вчинених під час Євромайдану,

Голова Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук. (Фото: Укрінформ)

займається документуванням політичних переслідувань у тимчасово окупованому Криму, фіксацією порушень прав людини та воєнних злочинів на Донбасі, просвітництвом у сфері прав людини та демократії, програмами міжнародної солідарності тощо. Голова центру – правозахисниця Олександра Матвійчук.

У травні 2022 року організація була нагороджена премією „Democracy Award 2022“.

Серед кандидатів на Нобелівську премію миру

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ**■ Загинули та зникли діти**

КИЇВ. – В Україні внаслідок російської агресії вважаються безвісти зниклими 238 дітей станом на 10 жовтня. 8,140 дітей депортовані, знайдено 6,506 дітей. Внаслідок війни з Росією загинули 422 дитини. (Укрінформ)

■ Львів залишився без електрики

ЛьВІВ. – Перший заступник міського голови Львова Андрій Москаленко повідомив: „Після ракетних ударів 90 відс. міста без електропостачання. Трамваї та тролейбуси не курсують. Натомість збільшено кількість автобусів на маршрутах. Понад 80 відс. світлофорів не працює. На великих перехрестях працюють регулювальники“. (Укрінформ)

■ Україна передала Євробачення-2023

КИЇВ. – Музичний конкурс Євробачення наступного року від імені України прийме Ліверпуль, який переміг 19 інших міст у змаганні за право на його проведення. Євробачення відбудеться в Об'єднаному королівстві вперше за 25 років. Гранд-фінал конкурсу призначено на 13 травня, він пройде на арені M&S Bank, яка вміщає 11 тис. глядачів. Півфінали пройдуть 9 і 11 травня. Міністер культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко привітав обрання Ліверпуля як міста проведення конкурсу. Ліверпуль названий музичним містом ЮНЕСКО завдяки своєму внеску у попмузику, є містом-побратимом Одеси. Проведення Євробачення у Британії фінансуватиме „BBC“. (Укрінформ)

■ Росіяни крали з музеїв України

КИЇВ. – Від початку вторгнення Росії в Україну російські військові викрали артефакти з майже 40 українських музеїв. Про це заявив Міністер культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко. Збитки від пограбування та руйнування культурних об'єктів оцінюються у сотні мільйонів доларів. „Ставлення росіян до української культурної спадщини є воєнним злочином“, – наголосив він. Міська рада Маріюполя заявила, що російські військові викрали понад 2,000 експонатів з музеїв міста. Серед найцінніших експонатів – старовинні ікони, унікальний рукописний сувій Тори, 200-річна Біблія та понад 200 медалей. Крім того, були викрадені роботи художників Архипа Куїнджі, який народився в Маріуполі, та уродженця Криму Івана Айвазовського. ЮНЕСКО підтвердило пошкодження внаслідок обстрілів 199 історичних об'єктів у 12 регіонах України. Серед них 84 церкви та інші релігійні об'єкти, 37 будівель історичного значення, 37 будівель для культурної діяльності, 18 пам'ятників, 13 музеїв і 10 бібліотек. Проте, за даними української влади, втрати ще більші, зокрема тільки знищених і пошкоджених релігійних споруд налічується щонайменше 270. Міністерство культури та інформаційної політики станом на 6 жовтня верифікувало 540 епізодів руйнувань культурної інфраструктури, включаючи об'єкти культурної спадщини, інституції й релігійні споруди. (Укрінформ)

■ Визначився календар змагань з футболу

КИЇВ. – Визначився календар змагань збірної України у відборі на футбольне Євро-2024. Збірна України зіграє в групі С проти Італії, Англії, Північної Македонії та Мальти. Першим суперником української команди стане збірна Англії. Розклад змагань збірної України: 26 березня Англія – Україна, 16 червня Північна Македонія – Україна, 19 червня Україна – Мальта, 9 вересня Україна – Англія, 12 вересня: Італія – Україна, 14 жовтня: Україна – Північна Македонія, 17 жовтня: Мальта – Україна, 20 листопада: Україна – Італія. Напряму на чемпіонат Європи вийдуть переможці груп і збірні, що посядуть другі місця. Останні три команди визначаться за підсумками стикових матчів, які відбудуться у березні 2024 року. Фінальний турнір XVII чемпіонату Європи з футболу пройде у десяти містах Німеччини з 14 червня по 14 липня 2024 року. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ США дають Україні 4.5 млрд дол.

ВАШІНГТОН. – США продовжать фінансову підтримку України та закликають міжнародних партнерів активізуватись і робити більше у цьому напрямку. Про це заявила Секретар скарбниці США Дженет Єлен під час зустрічі 11 жовтня з Міністром фінансів України Сергієм Марченком у Вашингтоні. Вона наголосила, що „США прагнуть надати кошти Україні якнайшвидше” і підкреслила, що загальна економічна допомога США Україні сягнула 13 млрд дол. „Дозвольте мені чітко сказати: міжнародна підтримка України – це колективні зусилля. Ми закликаємо наших партнерів і союзників приєднатися до нас, виконуючи свої обіцянки Україні, та активізувати зусилля – як для того, щоб допомогти Україні продовжувати надавати основні державні послуги, так і для того, щоб допомогти Україні почати розбудову та відновлення”, – сказала Дж. Єлен. Раніше під час засідання міністрів фінансів і сільськогосподарства країн групи G20 вона засудила ракетні атаки Росії по українських цивільних об'єктах: „Варварські ракетні атаки президента Володимира Путіна забрали невинні життя”. Серед заходів зі стимування цін на енергоресурси, вона назвала намір групи G7 та ЄС встановити „цінову стелю” на російську нафту, що обмежить можливості торгувати російською нафтою за ціною вище встановленої, і за задумом союзників, не дозволить Росії отримувати надприбутки від нафто-торгівлі. (Голос Америки)

■ Білорусь не відновила акредитації

МІНСЬК. – Уряд Білорусі вирішив не відновлювати акредитацію посла Європейського союзу до Мінська Дірка Шубеля. У своїй заяві 11 жовтня Служба зовнішніх справ ЄС назвала це „ворожим кроком”. Вона вказала, що це є „ще одним кроком” режиму Олександра Лукашенка у погіршенні відносин, і пригадала, як минулого вересня бізнесовий керівник делегації ЄС в Мінську Євеліна Шульз була затримана „нелегальним і неприйнятним” способом, після того як вона прибула на суд активістів демократичної опозиції. („MSN”)

■ Київський спів назвали російським

ВІНДЗОР, Англія. – Ввесь світ спостерігав 19 вересня за церемонією прощання з королевою Єлизаветою II. Фінальним акордом похорону стала поминальна служба у каплиці св. Юрія у Віндзорі. Під час богослужіння пролунав заупокійний спів – кондак „Со святими упокой” київського заспіву. Цей кондак лунав і на похороні принца Филипа, який особисто вибирав піснеспіви, який мав прозвучати на його похороні. Серед них було названо „російський заупокійний кондак київського заспіву” в обробці сера Волтера Перата, відомого британського композитора та дослідника православ'я. Филип походив із грецької сім'ї, яка сповідувала православ'я. Мабуть, на згадку про чоловіка Єлизавети II також обрала для свого похорону цей кондак. Але, як це часто буває, неймовірної краси київський спів був оголошений російським. (ТСН)

■ Талібан звільнив американця

ВАШІНГТОН. – Талібан звільнив американського контрактора, якого тримав заручником в Афганістані понад два роки в заміну за горезвісного торговця наркотиками, який перебував у в'язниці в США. Ветеран військово-морських сил США Марк Фрерічс працював цивільним контрактором в Афганістані понад 10 років, аж поки його захопив Талібан в січні 2020 року. Президент Джо Байден, перебуваючи 19 вересня в Об'єднаному Королівстві на похороні королеви Єлизавети II, зателефонував родині М. Фрерічса з доброю новиною. Того дня, на летовищі в Кабулі, наркоторговець Башір Нурзай сказав репортерам, що він відсидів 17 і пів року в американській тюрмі перед звільненням. Він був заарештований в 2005 році і засуджений на довічне ув'язнення. Талібан вже давно вимагав його звільнення в заміну за 60-літнього М. Фрерічса і оприлюднив відео як вони вітають Б. Нурзая з поверненням. („Associated Press”)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Харківський інститут протезування діє у Кропивницькому

Анна Добрань

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Харківський інститут протезування, єдиний в Україні займається реабілітацією людей з складною патологією опорно-рухового апарату, переїхав у Кропивницький. За чотири місяці роботи у Кропивницькому виготовили 30 ортезів і корсетів, реабілітацію пройшли понад 100 пацієнтів, а консультації отримали більше 300 осіб.

З 200 працівників у Кропивницький приїхали десятеро, інші – у Львові, за кордоном або лишилися у Харкові.

„До нас можуть звертатись з ампутаціями нижніх кінцівок на різних рівнях, – розповідає лікар Павло Баєв. – Це ампутація стопи, гомілки, стегна. Також звертаються пацієнти зі сколіозом – це діти в основному. Пацієнти з дитячим церебральним паралічем, захворюванням Пертеса і будь-якою ортопедичною патологією”.

У Кропивницький інститут перевіз п'ять апаратів для реабілітації пацієнтів. Це менше п'яти від-

Харківський інститут протезування діє у Кропивницькому. (Фото: Анна Добрань)

сотків з того, що лишилось в інституті. Вивезти решту не можуть, бо це мали зробити закордонні фахівці, які через щоденні обстріли Харкова не могли туди поїхати.

Впродовж 20 років в харківському інституті протезування щороку надавали допомогу 2,000 людей. Інститут мав стаціонарне відділення на 180 ліжок для реабілітації, щомісяця виготовляли понад 70 ортезів, протезів та корсетів.

Пошкоджено...

(Закінчення зі стор. 1)

Військовий експерт Олександр Мусієнко впевнений, що вибух на мосту стане ключем для деокупації півдня України загалом, в тому числі і окупованого Криму.

За його словами, через окупований Крим і, зокрема, через Кримський міст здійснювалося 75

відс. забезпечення російської армії на півдні України.

Пошкодження мосту також унеможливить перекидання в Крим мобілізованих з Росії, яких потім з півострова плянували перевозити далі на Запорізький напрямок чи на лівобережжя Херсонщини.

Російська влада одразу припустила причетність до підризу мосту українських військових. Україна цю версію офіційно не коментувала, хоча натяків

на це в коментарях достатньо. Утім, більшість експертів погоджується, що за вибухом на мосту стоять українські спецслужби.

Вибух на мосту – це серйозний удар по воєнному авторитету Росії, кажуть аналітики. За словами колишнього генерала Міка Раяна, „сам по собі напад на Керченський міст – це удар в обличчя Путіну в його день народження”.

Нагадаємо, міст через Керченську протоку окупанти відкрили у травні 2018 року. У грудні 2019-го по ньому запустили залізничне сполучення.

„ВВС”

Зі супутникового знімку Махаг видно, що дві секції полотна автомобільної дороги Кримського мосту в напрямку Керчі впали у воду, а ще дві секції зіслизнули з опор. Також на знімку видно, як горять цистерни з паливом на залізничному мості.

Нобелівську премію...

(Закінчення зі стор. 3)

називали і Президента України Володимира Зеленського, але його ім'я не було внесене до Комітету у період подання заявок. Загалом у 2022 році на премію миру подали 343 заявки: 251 особу та 92 організації.

Серед номінантів вказували російського опозиціонера Олексія Навального, екскандидатку в президенти Білорусі Світлану Тихановську, шведську екоактивістку Грету Тунберг, британського телеведучого, одного з піонерів створення документальних фільмів про природу Девіда Аттенборо, міністра закордонних справ острівної держави Туvalu (в Океанії) Саймона Каву та інших.

Кандидатами-організаціями на премію миру називали Міжнародний суд ООН (ICJ), Групу аналізи даних з прав людини (HRDAG), Центр прикладних ненасильницьких дій та стратегій (CANVAS), Агентство ООН у справах біженців, Дитячий фонд

ООН (ЮНІСЕФ), Міжнародний комітет Червоного Хреста та Всесвітню організацію охорони здоров'я.

* * *

Голова Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук наголосила, що Нобелівська премія миру, яка належить кожному українцеві, не повинна розцінюватися як старий радянський наратив про „братні народи”. Нобелівська премія миру присуджена всім людям в Україні, які борються за свободу в усіх її сенсах, – наголосила О. Матвійчук. – Правозахисники в різних країнах вибудовують між собою горизонтальні зв'язки, щоб вирішувати проблеми, які не мають державних кордонів. Ця історія ще тягнеться з часів гасла „За нашу і вашу свободу”, яке зрештою призвело до розвалу Радянського Союзу, яке знову стало актуальним, яке знову призведе до розпаду оновленої російської імперії”. Президент США Джо Байден привітав український Центр громадянських свобод, який став одним із лавреатів Нобелівської премії миру.

Радіо Свобода, Укрінформ

Посли Європейського союзу у Філадельфії

Учасники зустрічі (зліва): Катруся Коваль, конгресмен Брендан Бойл, посол Ставрос Лямбрініде, член конгресу Медлін Дін, Уляна Мазуркевич, Юрій Коваль, Леся Хмелко. (Фото: Степан Рукавіна)

Уляна Мазуркевич

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – У Філадельфійському Центрі Конституції 3 жовтня побували три десятки дипломатів європейських країн, серед яких були 20 послів Європейського союзу. Представники Комітету людських прав, який має свій осідок у Філадельфії, втішалися окремим запрошенням на зустріч.

Посол до Європейського союзу від Греції Ставрос Лямбрініде був господарем прийняття. Промовляючи до присутніх про кровопролитну війну Росії проти України, почату без вагомої причини, він заявив: "Путін не може виграти цієї війни, яка є загрозою для нашого існування". Серед присутніх були члени "Policy Research Institute" та Ради світових справ. Посол говорив про хоробрість українців, їхні стратегічні якості і про відданість Європейського союзу Україні.

Конгресмен США Брендан Бойл, який є співголовою Конгресового кокусу Європейського союзу

і перебуває на високому становищі у Парламентарній асамблеї НАТО, привітав делегацію дипломатів. Він пригадав гостям свою обіцянку привітати їх у Філадельфії і заявив, що цього сьогодні доконав. Він наголосив на цінностях справедливості і свободи, які Європейський союз і Сполучені Штати поділяють.

Черговим промовцем була представниця Конгресу Мадлен Дін, яка зосередилася на спільних цінностях, які поділяють демократичні країни у світі.

Вечірнє прийняття було досконалою нагодою вести розмову з дипломатами і висловити їм подяку за підтримку Україні. Комітет людських прав віддавна співпрацює з організаціями балтійських країн. Один естонський дипломат подякував голові Комітету Улянї Мазуркевич, як українській речниці збройної підтримки Україні, ствердивши: "Якби не було України, нас би вже давно поглинула Росія!" Загальний настрій прийняття був товаришким і теплим.

Молитва українців у Мюнхені

МЮНХЕН, Німеччина. – 2 жовтня святиня, присвячена Родоначальникові Божому Альтотингу (1489) стала місцем духовного паломництва та оновлення для вірних парафії Покрови Пресвятої Богородиці Української православної парафії в Мюнхені. Архієпископ Даниїл, виконуючи душпастирські обов'язки єпископа Єпархії Західної Європи Української православної церкви в діаспорі, відвідав вірних парафії на місці їх щотижневого богослужіння – храмі XVI століття, присвяченому чуду Альтотинга. Цей день об'єднав священні традиції Східної та Західної церков. (Фото: диякон Андрій Сидор та Давид Смоктунувич)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Зростає злочинність в Сан-Франциско

САН-ФРАНЦИСКО. – Майже половина мешканців Сан-Франциско стали жертвами грабунку впродовж останніх п'яти років, а чверть зазнали погроз або фізичного нападу. Про це написала газета „San Francisco Chronicle” 13 вересня, коли оприлюднила висліди свого опитування. Також 39 відс. жителів зазнали пошкодження свого майна. У результаті 65 відс. опитуваних кажуть, що життя в місті погіршало. Ці цифри збігаються з опитуваннями, які провела газета „The San Francisco Standard” в червні. Найгіршими проблемами є бездомність і злочинність. Внаслідок цього, 37 відс. опитуваних сказали, що вони правдоподібно виїдуть з міста впродовж наступних трьох років. Цю думку висловили 54 відс. опитуваних віком від 18 до 34 років. („The San Francisco Standard”)

■ Військовополонені США розповідають

ТУСКАЛУСА, Алабама. – Три місяці в російському полоні позначалися погрозами вбивства, фізичними тортурами, перебуванням в одиночній камері та позбавленням їжі. Про це розповів 40-літній Алекс Дрийк у інтерв'ю для агенції „Асоційтед Прес” 30 вересня зі свого дому в Тускалусі. Він сказав, що ментальні й емоційні муки були найгіршими. А. Дрийк втратив 30 фунтів ваги. Він і 27-літній Енді Гуйнг, його військовий побратим з Алабами, були серед сотень американців, які поїхали в Україну допомогти боротися з росіянами. Вони потрапили в полон 9 червня під час служби в міжнародному легіоні. Не входячи в деталі, А. Дрийк, який двічі служив в Іраку, розповів, що з ними поводитися брутально. „Всі наші людські права були порушені, – сказав він. – Нас катували”. Їх перевезли в Росію для „інтенсивних допитів”, а відтак назад до Донецька. Вони були в групі десяти осіб, які були звільнені 21 вересня внаслідок переговорів, яким провадила Савдійська Арабія. Решта військовополонених була з Хорватії, Мароко, Швеції та Об'єднаного Королівства. Їх перевезли до Савдійської Арабії, а відтак до Нью-Йорку. На летовищі їх зустріли представники Департаменту національної безпеки (DHS) з бюро, яке займається воєнними злочинами. DHS не відповів на запити преси, але дослідники ООН з питань прав людини не раз казали, що „систематичні” неправильні поводження росіян з військовополоненими включають тортури. („Associated Press”)

■ Чемпіон НБА в обороні України

ЛАГУНА-НІГУЕЛЬ, Каліфорнія. – Українець Слава Медведенко грав сім сезонів у професійній американській лізі кошівки NBA. Його команда „Лос Анджелес Лейкерс” двічі виграла чемпіонат – в 2001 і 2002 роках. Усі гравці-чемпіони отримують коштовні перстні. Але 43-літній С. Медведенко, який тепер проживає в Києві та разом з дружиною Світланною служив у лавах територіальної оборони, вирішив продати свої перстні на аукціоні для підтримки України. Компанія „SCP Auctions” з Каліфорнії продала обидва перстні у серпні за 253 і 534 дол. і передала всі гроші для України. Його трое дітей, віком 10-16 років, від початку війни проживають з бабусяю в іншій частині України. Коли 21 вересня стало відомо, що в ході мобілізації у Росії призовуть 300 тис. резервістів, С. Медведенко написав: „Вітаю всіх росіян з частковою могилізацією. Грузини, закривайте кордон”. („Associated Press”)

■ Продовжили статус втікачів з М'янмару

МІНЕАПОЛІС. – Адміністрація Президента Джо Байдена поширює і продовжує тимчасовий легальний статус у США для кілька тисяч людей з М'янмару після того, як там відбувся військовий переворот минулого року. Про це 26 вересня повідомив Центр прав імігрантів Мінесоти. М'янмар, теж знаний як Бурма, був під військовою владою більшістю останніх 70 років. Переворот перервав поступовий перехід до демократії. У США проживають приблизно 150 тис. імігрантів з М'янмару від 2019 року. Їх найбільше є в Індіяні, Каліфорнії та Мінесоті. („Associated Press”)

Росію чекає неминуче

Росію, яку світ вже понад 300 літ знає як державу мілітарну, спрямовану на зовнішню експансію, на підкорення сусідніх нападів, висмокування їхніх духовних, культурних сил та матеріальних ресурсів, чекає неминучий розпад.

Для української суспільно-політичної думки цей висновок не є чимось новим. 80 років тому побачило світ безцінне геополітичне дослідження філософа-історіософа Юрія Липи, одного з ідеологів нашого національного відродження „Розподіл Росії”, в якому з великою переконливістю обґрунтовано майбутній розпад російського державного монстра. „Чим штучніше звучать гасла єдності Росії, чим жорстокіше московська влада перепроводжує на ділі ці гасла, – тим виразнішають природні сили земель між Білим і Чорним морями. Є закономірність потужна і велична, що змушує Північ і Південь піти власними дорогами”, – стверджував Ю. Липа у цій своїй геополітичній концепції.

Розпад Росії на менші і природніші утворення – це також єдиний порятунком для самих москвинів, котрі нарешті дістануть історичний шанс повернутися до власного коріння і взятися за побудову і впорядкування свого дому. Вони мусять усвідомити всю марність загарбницьких „операцій”, які Росія вела, починаючи від Ливонської війни XVI ст. Побудована на внутрішній несвободі і неправді, московська держава не ставала розвинутішою і внутрішньо сильнішою у висліді усіх тих воєн. Навпаки – вигадки і міти з приводу „перемог” все більше віддаляли російське суспільство від економічного і культурного розвитку. Згадаймо абсолютно безглуздий похід Суворова через Альпи 1799 року, чи міт про „непереможну російську зброю” у війні 1812 року, коли безталанний фельдмаршал Кутузов віддав французам Москву. Або Кримську війну 1853-1856 років, про яку московська пропаганда навігадувала стільки „героїчних історій”, і яка насправді означала ганебну поразку російської армії. А коли точніше – поразкою самодержавства і царської сваволі, котра душила довкола себе все живе.

Про справжні причини тієї кримської ганьби знаходимо у „Записці про внутрішній стан”, поданій цареві відомим слов'янофілом-ідеалістом Костантином Аксаковим: „Сучасне становище Росії є внутрішнім розладом, прикритим безсоромною брехнею... За втрати взаємної щирости і довір'я, все охопила брехня, скрізь обман. Уряд нездатен, за всієї своєї необмежености, домогтися правди і чесности; без свободи громадської думки це й неможливо. Всі брешуть один одному, бачать це, брешуть далі, і невідомо, до чого дійдуть. Всезагальне розбещення або послаблення моральних засад у суспільстві дійшло до величезних розмірів... Пригнічення всякого погляду, всякого вияву думки дійшло до того, що деякі представники влади державної вже забороняють висловлювати думку навіть приємну для уряду, бо під заборону – будь-яка думка... До чого веде така система? До цілковитої байдужости, до цілковитого знищення будь-якого людського почуття в людині... Ця система, якби могла встигнути, перетворила б людину у тварину, котра підкоряється, не думаючи...”

Велике внутрішнє зіпсуття Росії, зіпсуття, котре лестоці намагаються сховати від зору царя, велике відчуження уряду і народу одне від одного, котре також приховують голосні слова рабських лестоці. Вторгнення урядової влади у громадське життя триває... народ заражається більше й більше, і суспільне розбещення посилюється”.

З цього стану болота Росія досі не витягнула ніг. Те саме „велике внутрішнє зіпсуття”, те саме „всезагальне розбещення”, ті самі „голосні слова рабських лестоці”. І т саме внутрішнє безсилля. Колос на глиняних ногах не зміг у 1939 році перемогти маленьку Фінляндію. Втративши незліченну кількість народу у Другій світовій війні, Москва не зрелася ні свого мертвотного імперського духу, ні зазіхання на чужі землі. Похід на Будапешт, похід на Прагу, похід на Афганістан...

Історія російської державної надпруги, колосу на глиняних ногах, на наших очах стрімко наближається до кінця – на добро Україні, на добро усьому світові і на добро самим росіянам.

ПОГЛЯД В МИНУЛЕ

Історія однієї фотографії

На фотографії, зробленій на Волині в часи Другої світової війни, вдалося ідентифікувати більшість осіб.

Юрій Зилюк

Цей знімок, якому понад 78 років, зроблений під час маївки членів та симпатиків ОУН в урочищі Вовчак посеред Свинаринського лісу, де згодом були штаб і військова база так званої „Волинської січі” – округу „Турів” напрямку „Північ” Української Повстанської Армії. На той час це була територія створеної німцями Вербської сільської управи, розташованої в однойменному селі на сьомому кілометрі тракту Володимир-Волинський – Ковель.

Серед зображених на цьому фото 59 осіб віком десь від 16 до 45 років – більшість тодішніх жителів Верби та навколишніх хуторів, а також сіл Ставки та Охнівка. На знімку є і моя мама Ганна Вовк і її старший брат Володимир (обоє, на жаль, уже покійні). Саме завдяки їм, жителю села Верба Микиті Левчуку та його односельцям, а також вихідцеві із села Ставки Юрію Власюку вдалося розпізнати більше половини облич на цьому затертому роками і руками фото. Та спочатку про його історію.

Саме те, що зібрання активістів і симпатиків ОУН із сіл та хуторів Вербської управи у травні 1942 року проходило під виглядом звичайної маївки і стало приводом для знімкування. Єдина фотографія з цієї маївки зберігалась у тодішнього війта Вербської управи Микити Кузьмука. Оскільки він був членом ОУН і в подальшому тісно співпрацював зі штабом УПА у Вовчаку, то усвідомлював, якою небезпекою для зображених на знімку повстанців може стати це фото після війни. Тож забрав його з собою до Німеччини, а згодом і до Австралії, де осів після Другої світової.

Після смерті Микити Кузьмука ця фотографія потрапила до його пле-

мінника Петра Вітрука, котрий на той час жив у Канаді. 1992 року, під час відвідин рідного села Ставки, Петро Вітрук передав цю історичну світліну своєму родичу Юрієві Власюку. На зворотному боці фото був напис: „Маївка членів ОУН у селі Вовчак у Свинаринському лісі, на якій були створені перші курені УПА (1942 р.)”.

Ті нечисленні фігуранти цього фото, з якими мені пощастило спілкуватись, зазначали, що не всі із зображених на знімку, яких вони розпізнали, стали згодом вояками УПА чи активно їм допомагали.

Розпочнемо з нижнього ряду світліни і, рухаючись зліва направо, називатимемо тих, кого упізнано.

Другий у цьому ряді – Євген Тарасюк із села Охнівка. Був вояком УПА. Після війни потрапив до Канади. У роки незалежності кілька разів приїжджав у рідне село. Четверта – Ганна Вовк (Зилюк) із села Верба. Була зв'язковою у повстанців, згодом аптекарем в одному із загонів „Волинської Січі”. Шоста – Ніна Шесталюк з Верби. Допомогала повстанцям. Сьомий – теж верблянин Василь Каляпук, який був у повстанцях, проте подальша його доля невідома. Восьма – Надія Бортнійчук із села Верба. Допомогала повстанцям. Лежить перед першим рядом Петро Кузьмук із села Ставки, молодший син голови Вербської управи Микити Кузьмука. Був вояком УПА, бунчужним. Після війни висланий до Сибіру. Така ж доля спіткала і його бойового побратима та односельця Уляна Олійника, дев'ятого у цьому ряді. Десята – Ольга Тарасюк із Охнівки, сестра Євгена Тарасюка, яка довгий час допомагала повстанцям.

(Закінчення на стор. 19)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Придбаймо аерозасоби для розвідки

Проект „Голос країни“, фонд компетентної допомоги армії „Повернись живим“ та dobro.ua оголошують збір коштів, щоб підтримати українців піснюю, а наших воїнів – аерозасобами для розвідки.

Наша мета – 3 млн грн, щоб придбати великий комплект засобів аеророзвідки. Це – квадрокоптер „Matrice 300 RTK“, що вмiє здійснювати розвідку з безпечної відстані, та 17 найкращих малогабаритних дронів „DJI Mavic 3 Fly More Combo“. Кожна пожертва допоможе закрити запит цілої бригади на передовій. І ми швидше почуємо нові гарні повідомлення з фронту.

Кожен може підтримати проект просто зараз, обравши зручний спосіб допомоги:

– зробити внесок на платформі: <https://dobro.ua/project/goloskrainy/>
– перерахувати допомогу у криптовалюти за: <https://dobro.ua.pay.whitepay.com/>

– відправити SMS на благодійний номер 88007. Вартість одного SMS = це благодійна пожертва 10 грн.

Будемо вдячні за підтримку та раді співпраці!

Дарія Більмач,
менеджер, адреса:
d.bilmach@1plus1.tv
Київ

Ваша допомога є порятунком для нас

Від громадської організації „Усмішка дитини“, ми хочемо щиро подякувати чуйній і добрій людині Галині Горбовій, її дочці Роксолані, синам Маркові та Андрію з Голмесу, Пенсильванія. Наші приятелі уже багато років висилають щедру допомогу сиротам і юнакам з інвалідністю у Бережанах. Ми вдячні цій гарній родині за доброту і милосердя.

У посылках з продуктами, одягом, іграшками завжди є наша улюблена газета „Свобода“. Ми з радістю читаємо газету і передаємо її до школи та в районну бібліотеку. Дякуємо працівникам газети за велику підтримку України. Ваше слово правди торкається людських сердець, ми дізнаємося багато цікавих новин в Україні та світі.

Допомогу від Галини Горбової та її родини отримало багато біженців, які знайшли прихисток у Бережанах. Вдячна за подарунки молода мати Оля Нижник з двома маленькими дітьми з Ірпеня. Вони були зворушені такою увагою.

Діти-сироти, родини біженців дякують благодійникам зі США – Олі Занке, Галині Карачевській, Мирославі Гил, Галині Чайківській. Ваша

Родина біженців з Ірпеня дякує за подарунки. (Фото: Михайло Михайлинин)

допомога дуже цінна і є порятунком для бідних дітей тепер, коли продукти і ліки подорожчали в кілька разів.

Михайло Михайлинин,
голова громадської організації „Усмішка дитини“,
Бережани, Тернопільська область.

Ще одна душа перейшла на нашу мову

Євгенія Красноярова народилася 21 жовтня 1981 року в Магадані, з 1992 року живе в Одесі, закінчила Одеський державний університет ім. Іллі Мечникова за фахом „Російська мова, світова література“. З початку 2000-их років бере участь у літературному процесі, у всеукраїнських та міжнародних літературних фестивалях. Переможець поетичного конкурсу „Непокинута країна“ VII всесвітнього поетичного фестивалю „Емігрантська ліра-2015“ (Бельгія, Льеж), переможець II Міжнародного конкурсу української поезії „Поетична доба-2021“ (Україна), дипломант літературної премії імені Максиміліяна Кириєнка-Волошина (Україна, Київ, 2019). Має публікації поетичних творів в українських та зарубіжних виданнях, у літературних журналах „Хрещатик“, „Соборна вулиця“, „кЛЯП!“, „Дебют-газета“, є авторкою

поетичних книг „Срібні монгольєри“ (2009), „Водяні знаки“ (2012), „Міра імовірності“ (2012), „Папірус“ (2018).

Олекса Різников,
Одеса

життя – це рима на тривале перебування в небутті застигла у камінні кров долонька квітки навіщо перепитувати, звідки оці жінки, чоловіки оті пливуть та чи дістануться причалу пливуть немов невинні баранці хто з каменем хто з квіткою в руці... навіщо перейматися одвічним коли воно нікуди не пливе та прагнути залишити потік якщо із нього ще ніхто не втік

125 років Миколаївського товариства „Просвіта“

Ян Чарнецький

Широкомаштабний напад Росії на Україну абсолютно непоміченим залишив ювілей Миколаївського товариства „Просвіта“, урочисте заснування якої відбулось 125 років тому – 25 лютого 1907 року. Організація миколаївських українців оголосила себе правонаступницею „Інгульської громади“, підпільно заснованої в російсько-імперському Миколаєві в 1880 році.

Першим головою місцевої „Просвіти“ було односторонньо обрано Миколу Аркаса (1852-1909). М. Аркас загадково помер в 57 років від раптового серцевого нападу. Причину зупинки серця здорового чоловіка в розквіті творчих та фізичних сил ніхто не з'ясував, посмертної судово-медичної експертизи не робили. Участь в поховальній процесії взяло понад 10 тисяч мешканців Миколаєва. Кістяк М. Аркаса лежить в родинному склепі на старому Миколаївському цвинтарі. Розвиток науки в 2022 році дозволяє зробити аналізу кісток і встановити, чим саме був отруєний М. Аркас на початку березня 1909 року. Поліція не могла просто кинути до в'язниці представника відомої на весь світ родини, дійсного статського радника (генерала), який ходив вулицям міста у вишиванці та фінансував українські хор, театральну трупу, книговидавництво, школу в Богданівці. Тому М. Аркаса було вбито отрутою.

З членів правління тогочасної Миколаївської „Просвіти“ ніхто не дожив навіть до 70 років. Найдовше серед просвітян жив Григорій Ге (1830-1911), рідний брат всесвітньо відомого художника Миколи Ге. Його цікавий життєвий шлях журналіста, критика, письменника, есеїста довжиною 81 рік переконливо спростовує міт про тогочасну тривалість життя чоловіків в межах 50-60 років.

До правління організації було

Пам'ятник Миколі Аркасу у Миколаєві.

Микола Аркас на марці України.

обрано правника Сергія Гайдученка (1866-1922), який в 1913 році заснував Миколаївський краєзнавчий музей та був його першим директором. Помер колишній мировий суддя в 56 років для миколаївської медицини дивно. Нічим не хворіючи, лів український буржуазний націоналіст в більшовицькому Миколаєві спати та й не прокинувся. Звісно посмертної судово-медичної експертизи трупу не робили. Але на території некрополю є його могила з кістяком, який чекає на відповідь – чим та хто отруїв С. Гайдученка?

Микола Леонтович (1876-1937) з правління, майбутній тричі обраний Миколаївський голова (1908-1917), засновник Миколаївського зоопарку, був закатований 60-річним, як миколаївський український націоналіст. Місце поховання невідоме.

В 1907 році Миколаївській „Просвіті“ допомагав тогочасний військовий губернатор Миколаєва, контр-адмірал Василь Зацаренний (1852-1917). Загинув 65-літнім за нез'ясованих обставин після перемоги Жовтневого заколоту. Загадковими обставинами більшовики називали вбивства без свідків.

Статут товариства розробив відомий в ті часи миколаївський художник Юхим Маковський (1862-1918). Обставини загибелі цього члена правління в 56 років досі залишаються невідомими. Ім'я Ю. Маковського жодним чином не увічнено в місцевій топоніміці.

До кінця 1907 року Миколаївська „Просвіта“ налічувала 180 активістів.

Уявіть, чим ризикували тогочасні просвітяни в російській імперії під час реакції після придушення революції 1905-1907 років. Ці мужні українці з Миколаєва заслуговують на повагу. Переконали, після закінчення війни з Росією-агресором нашою перемогою ми проведемо урочисте засідання Миколаївської „Просвіти“ з нагоди 125-річчя.

Евген Луців – а не „Євген“

До статті „Доповідь про історію українського спорту в США“ („Свобода“, 30 вересня, стор. 11), головню про Український спортивний осередок „Тризуб“ у Філадельфії: шановним доповідачем був активний громадський діяч адв. Евген Луців – а не „Євген“.

Лев Іваськів,
Філадельфія

Від редакції: Пресслужба Релігійного Товариства українців католиків

„Свята Софія“ США написала до „Свободи“:

„22 вересня, в рамках викладів Релігійного Товариства українців католиків „Свята Софія“ США та Осередку праці НТШ у Філадельфії, відбулася лекція Євгена Луціва на тему історії українського спорту в Америці з акцентом на діяльності Українського спортивного осередку „Тризуб“ (УСО „Тризуб“)“.

Тож радимо авторові листа звернутися до Товариства „Свята Софія“.

Масований ракетний...

(Закінчення зі стор. 1)

них обстрілів. Цілями визначалися саме об'єкти критичної цивільної інфраструктури та центральні райони густонаселених українських міст. 8 жовтня на аеродром „Оленья“ з аеродрому Енгельс було перебазовано сім стратегічних бомбардувальників Ту-160 та споряджено їх крилатими ракетами Х-101, на зовнішній рейд Севастополя було виведено шість носіїв крилатих ракет з 40 ракетами „Калібр“.

Володимир Путін підтвердив завдання Росією масованих ударів по Україні, зокрема по об'єктах енергетики. При цьому він погрожує новими атаками „у разі продовження спроб проведення на російській території терактів“.

Україна припиняє експорт електроенергії через російські ракетні обстріли енергетичних об'єктів, повідомило Міністерство енергетики 10 жовтня: „Сьогоднішні ракетні обстрі-

ли, що вразили теплову генерацію і електричні підстанції, змушують Україну піти на припинення з 11 жовтня 2022 року експорту електроенергії задля стабілізації власної енергосистеми“.

„Саме експорт електроенергії з України допомагав Європі зменшувати споживання російських енергоресурсів. І саме тому Росія знищує нашу енергосистему, вбиваючи саму можливість експорту електроенергії з України“, – заявив міністер енергетики Герман Галущенко.

Близько 30% енергетичної інфраструктури України 10 жовтня було уражено російськими ракетами, заявив 11 жовтня міністер енергетики України Герман Галущенко.

У Державній службі з надзвичайних ситуацій України повідомили, що внаслідок ракетних ударів російських військ частково було відсутнє електропостачання у 15 областях України: у Львівській, Івано-Франківській, Чернівецькій, Хмельницькій, Житомирській, Вінницькій, Київській, Кіровоградській, Миколаївській,

10 і 11 жовтня були обстріляні об'єкти критичної інфраструктури у 15 областях і Києві. (Мапа: Радіо Свобода)

Дніпропетровській, Запорізькій, Полтавській, Харківській, Сумській, Тернопільській та Києві.

11 жовтня ракетні удари з боку Росії продовжилися. Україну атакували ракетами і іранськими безпілотниками-камікадзе „Шахед-136“. Під ударами опинилися Київська область, Запоріжжя, Вінниччина і південь України. Масштаб атаки, щоправда, був не такий великий, як напередодні. 11 жовтня ворог завдав удару по Запоріжжю 12 ракетами С-300, які поцілили в громадські об'єкти.

Як повідомив голова Запорізької ОВА Олександр Старух, дві ракети влучили в автосалон, внаслідок чого загинула одна людина, виникла пожежа, співробітникам ДСНС вдалося її загасити. Інші ракети вразили навчальний заклад. Також пошкоджено школу та амбулаторію.

У Львівській області внаслідок ракетної атаки зафіксовано три вибухи на двох об'єктах енергетики.

У Вінницькій області окупанти 11 жовтня атакували Ладижинську ТЕ дронами-камікадзе „Шахед-136“.

Радіо Свобода, ТСН

Руйнування в Києві після ракетних ударів 10 жовтня. (Фото: Владислав Мусієнко)

Мікроавтобус доставили на передову

Валентина Шемчук

ПОЛТАВА. – На автомашину „Опель Віваро“ для захисників України пожертвували 2,000 дол. мешканці Скрантона та Данмора, Пенсильванія, щоб купити восьмимісний мікроавтобус військовим на передову. Кошти відправили однодумцям, які в Полтаві заснували Благодійний фонд „Свою Україну любить“. Сума пожертв стано-

вить половину вартості автомобіля, який було доправлено з Польщі.

Автівку, завантажену гуманітарною допомогою, полтавці доставили військовому підрозділу на лінію російсько-українського фронту, проїхавши Лозову, Барвінкове, Краматорськ, Дружківку. У Костянтинівці Краматорського району полтавці передали мікроавтобус захисникам України, які виїхали назустріч.

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10,
PARSIPPANY, NJ 07054

WWW.UNAINC.ORG
800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

NEW
LONG-TERM ANNUITY RATES

9 YEAR

4.65%*

7 YEAR

4.00%*

5 YEAR

3.50%*

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%
RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українці зустрілися з бійцями полку „Азов“ УПЦ США допомагає Україні

Зустріч з захисниками України – бійцями полку „Азов“ і членами сімей „азовців“. (Фото: Consulate General of Ukraine in Chicago)

ЧИКАГО. – Українська громада Чикаго 30 вересня зустрілася в Українському інституті сучасного мистецтва з захисниками України – бійцями полку „Азов“ і членами сімей „азовців“, які перебувають у російському полоні, повідомило Генеральне консульство у Чикаго. Серед українських воїнів були Владислав Жайворонка, Алла Самойленко та Георгій Купарашвілі, які є частиною делегації Асоціації родин захисників „Азовсталі“ та Маріюполя.

Вітали українських воїнів також прийшли Генеральний консул Польщі в Чикаго Павел Зизак та Генеральний консул Німеччини в Чикаго Вольфганг Мосінгер.

Нагадаємо, благодійна організація „Help Heroes of Ukraine“, заснована українцями з Чикаго на початку повномасштабної війни, закупила у США 100 пікапів для потреб ЗСУ, 14 з яких спільно вже передали захисникам України.

Укрінформ

Проща до могили о. Агапія Гончаренка

Микола Гринь

Представники української діаспори, котрі проживають в знаменитій Кремнієвій Долині та навколо неї, 1 жовтня організували пішу прощу до могили о. Агапія (справжнє ім'я Андрій Гумницький) з нагоди 190-ої річниці з дня народження „українського козака в рясі“, як він називав сам себе.

Духовне паломництво відбулося з благословення владик православної і греко-католицької церков в Америці, а очолив його цього разу священник Української греко-католицької церкви із Сан-Франциско протоєрей о. Петро Дячок. Поруч з ним та півчима із згаданої церкви та Української православної церкви св. Михайла із Сан-Франциско, Української греко-католицької церкви св. Андрія із Сакраменто та Українського центру св. Володимира із Санта Клари у молитовну дорогу до вершин Гейвардських гір, де поховані о. Агапій та його дружина Альбіна, вирушили з державними прапорами України та США в руках понад 50 паломників. У центрі молільників – народний артист України, професор Університету культури і мистецтв, заслужений діяч мистецтв України, поет, композитор, співак і журналіст Анатолій Матвійчук, який того дня виступав з благодійним концертом у підтримку Збройних сил України в Сан-Франциско.

Йшли тією крутою майже трикілометровою дорогою, якою колись ходив й о. Агапій зі своєї ферми до каплички у скелі, під каліфорнійським сонцем.

Перша зупинка ходи-прощі гірськими крутосхилами з хвилиною

Протоєрей о. Петро Дячок.

мовчання та схилинням прапорів відбулася біля символічної пам'ятної стели на території Герин Реджіопол Парку в Гейварді. Встановили і освятили цей пам'ятний знак вдячні земляки-українці разом з американцями в 1988 році. Слова зі стели інформують, що вона споруджена на цій фермі на честь українського патріота, православного священника Агапія Гончаренка (1832– 1916) і його дружини Альбіни. На стелі названі заслуги „козака в священницькій рясі“ перед американським суспільством. Неподалік від стели представники української громади та працівники парку встановили інформаційний щит, який розповідає про заслуги господаря хутора „Україна“ перед двома державами – рідною коліскою Україною і не менш привітною

(Закінчення на стор. 18)

Українська православна церква США допомагає Україні.

З початку російської агресії проти народу України Українська православна церква (УПЦ) США зробила кілька активних кроків для сприяння найнеобхіднішому матеріально-технічному забезпеченню народу України. Тисячі людей та громадських діячів відвідали Духовний центр Церкви в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі, зробивши матеріальні та фінансові пожертви на підтримку переміщених та поранених людей України.

УПЦ США почала збирати та відвантажувати медичні, логістичні, продовольчі запаси народу України. Станом на 13 вересня УПЦ США отримала 2,429,504 дол. пожертвувань на благодійну допомогу Україні. Ми вже виділили 1,053,152 дол. для підтрим-

ки різних гуманітарних проєктів в Україні, Німеччині, Польщі та Туреччині.

Ця сума включає відправлення продуктів харчування, одягу, предметів гігієни, медичних засобів, постільних речей, пожертвуваних громадськістю. Надано фінансовий внесок Православній церкві України у розмірі 245,702 дол. з метою сприяння найнеобхіднішій гуманітарній допомозі в місцях, де руйнівні атаки ворога зруйнували інфраструктуру. Зокрема в містах Буча, Ірпінь, Маріюполь, Харків, Костянтинівка та інших. Надана фінансова допомога з доставкою через Туреччину на суму 20,000 дол. Спонзорували дітей поранених і полеглих воїнів.

УПЦ США

У війні настав...

(Закінчення зі стор. 3)

ко 30 одиниць озброєння та військової техніки.

У Запорізькій області за попередні дні уражено зенітний ракетний комплекс С-300, до 10 одиниць військової техніки та близько 60 військовослужбовців російських окупаційних військ.

Україна отримала першу систему протиповітряної оборони „Iris-T“ від Німеччини.

Служба безпеки України ліквідувала на Харківщині дві групи диверсантів компанії „Вагнер“.

Внаслідок ракетних ударів пошкоджено одну з високовольтних підстанцій Дніпропетровщини, багато населених пунктів залишилися без світла.

Україна повернула тіла 62 захисників, зокрема бійців, які загинули під час теракту в Оленівці.

У Запоріжжі за три дні (9, 10, 11 жовтня) від ракетних обстрілів росіян загинуло 21 особа, в тому числі одна дитина, 86 людей поранено, серед них 10 дітей, 23 особи рахуються безвісти зниклими.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль закликав українців обмежити енергоспоживання для забезпечення стабільної роботи енергосистеми. У Києві та Київській області через обстріл Росією енергетичної інфраструктури запровадили графіки погодинного відключення електроенергії.

У Кривому Розі підняли на поверхню всіх 854 шахтарів, які через ворожий обстріл залишилися під землею в знеструмлених шахтах.

Укрінформ

Приятелі Українського Католицького
Університету Метрополії
Нью Йорку і Фондація Українського
Католицького Університету
запрошують Вас на урочистий бенкет
для підтримки

Українського Католицького Університету

Неділя, 6-го листопада, 2022 року

Єльський Клуб Нью-Йорка

50 Вандербільт Авеню

Прийняття: 1:00–2:00 пп.

Обід: 2:00–4:30 пп.

Наші гості:

Архиепископ Борис Гудзяк
Митрополит Української Католицької
Архиепархії Філадельфії
Президент Українського Католицького Університету

Тімоті Д. Снайдер
Річард С. Левін професор історії Єльського Університету

Вільям Б. Тейлор мол.
Колишній посол США в Україні
Віце-президент Інституту Миру США

Джеффри Уїлс
Професор і колишній проректор
Українського Католицького Університету

Павло Гінтов
Класичний піаніст

Віра Сливоцька, Ведуча
Сопрано, Президент правління Беркширського
Оперного Фестивалю

Щоб зареєструватися,
зіскануйте QR код камерою
Вашого телефону або відвідайте
посилання: bit.ly/3BFX03p

Для отримання додаткової інформації щодо
спонсорських можливостей чи заснування іменних
студентських стипендій, будь ласка, сконттакуйтеся
із Ольгою Зарічинською за номером
(224) 258-3545 або напишіть на електронну
пошту ozarichynska@ucufoundation.org

ТЕАТРАЛЬНЕ ЖИТТЯ

„Крик нації“ з Маріюполя

Сцена з вистави „Крик нації“.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 16 березня бомбою, скинутою росіянами, розтрощено приміщення Маріупольського театру, під руїнами якого живо поховано сотні людей. Але театр живий, базується нині на заході країни. Саме він відкрив 52-ге Всеукраїнське свято театрального мистецтва „Вересневі самоцвіти“, яке цього року поєднане з Днем міста Кропивницький.

Виставу „Крик нації“, автором і режисером якої стала нинішня очільниця театру заслужена артистка України Людмила Колосович, не назвеш складною сценографічно. На сцені – мінімум декорацій.

Вистава створена на основі щоден-

никових записів, віршів та судових документів справи Василя Стуса. Він, як відомо, донецький. Тут навчався, викладав українську мову і літературу в Горлівці. Але коли вже у незалежній Україні ініціювали назвати його ім'ям Донецький університет, це викликало шалений спротив місцевих манкуртів, провокованих, тепер немає у цьому сумнівів, російськими спецслужбами.

У виставі не згадується про це. Натомість уся вона – напружена внутрішня трагедія героя, який фактично наодинці протистоїть темноті, злу, облуді, брехні. У контексті нинішньої широкомасштабної війни ця трагедія ще яскравіша і вражаючіша, адже ментально понижений край тепер стікає й фізичною кров'ю.

Вистава про життя Патріарха

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – 18 вересня у Тернопільському академічному обласному драматичному театрі ім. Т. Шевченка відбулася прем'єра вистави „Голгофа“, присвячена 130-річчю з дня народження Патріарха Йосифа Сліпого.

Завдяки режисеру театру, народному артистові України Олегу Мосійчуку глядачі перенеслися до життя Патріарха, дізналися про його важку боротьбу за існування української церкви, про любов до Бога та України, про незламний дух справжнього патріота. Головну роль Патріарха Йосифа Сліпого зіграв заслужений артист України Олександр Папуша, який яскраво розкрив жертвну особистість патріарха. Щирою подяки за проникливу і зворушливу гру заслуговують усі талановиті актори, якими захоплювалися глядачі. Участь у

Сцена з вистави: Патріарх спілкується з українським хлопчиком.

виставі взяли також діти, яких завжди любив Патріарх і давав цінні настанови до життя.

Учасники вистави „Голгофа“.

ШУКАЄТЕ НАЙКРАЩІ ДИВІДЕНДИ?

Члени СУМА заробляють

**Відскануйте QR для
найновішої
інформації**

(As of 9/22/22)	Dividend	APY Rate	Min. Bal. to Earn APY
3-Month CD *	1.00	1.01	\$1,000
6-Month CD *	2.00	2.02	\$1,000
1-Year CD *	3.25	3.30	\$1,000
2-Year CD *	3.35	3.38	\$1,000
3-Year CD *	3.40	3.45	\$1,000
4-Year CD *	3.45	3.50	\$1,000
5-Year CD *	3.50	3.56	\$1,000
Money Market <i>Up to \$49,999</i>	1.00	1.01	\$50
Money Market <i>\$50,000 & Up</i>	2.00	2.02	\$50

**Зателефонуйте нам або
надішліть SMS
914.220.4900
або надішліть нам електронний
лист на адресу
memberservice@sumafcu.org**

** Shares and IRA Certificates with higher balances receive a bonus percentage (see website for details)*

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
125 39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

www.sumafcu.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Новий директор Українського музею у Нью-Йорку

Український музей у Нью-Йорку повідомляє про призначення Петра Дорошенка 1 червня новим директором.

П. Дорошенко відомий своїм новаторським підходом до культурних установ, уміючи підсилювати їх у такий спосіб, що стають вони динамічними й широко обговорюваними. Перед переїздом у Нью-Йорк, упродовж 11 років, П. Дорошенко був директором „Даллас Контемпорари“ у Тексасі, найбільшого музею в США без своєї власної колекції. Попередньо він був президентом-засновником і художнім директором „PinchukArtCentre“ у Києві, де організував світові виставки та програми, які швидко позиціонували Київ на міжнародній мистецькій мапі. Він обіймав посади директора у Балтійському центрі сучасного мистецтва в Гейтсгеді, Велика Британія, Музеї сучасного мистецтва у Генті, Бельгія, Інституті образотворчого мистецтва в Мільвокі, Вісконсин, окрім того був куратором у Музеї сучасного мистецтва в Гюстон та Еверсон художньому музеї у Сиракузах. П. Дорошенко організував

понад 200 виставок упродовж 35 років, у тому числі українських художників Сергія Браткова, Іллі та Емілії Кабакових, Бориса Михайлова, Анастасії Момонтенко та Єлени Ємчук. У 2007, 2009 і 2017 роках він був комісаром Українських національних павільйонів на Венеційській бієнале. Нещодавно Дорошенко курував виставку нових відео української художниці Зінаїди як частини супутньої програми Венеційської бієнале 2022 року й здобув визнання від глядачів і міжнародної преси.

П. Дорошенко читав лекції і викладав у післядипломних програмах, таких як „Core Program“ у Гюстоні, „Le Pavillon/Palais de Tokyo“ у Парижі, „de Ateliers“ в Амстердамі та Вітні програмі самостійного навчання в Нью-Йорку. У 2002 і 2003 роках П. Дорошенко організував серію лекцій і навчальних програм для Мадридського мистецького ярмарку ARCO. Від 1997 до 1999 рр. як член Управи Центру сучасного мистецтва Сороса в Києві він очолював освітній комітет, впроваджуючи формальні навчальні програми у Києві до тимчасових виставок.

„У мої непохитній підтримці українського мистецького середовища з 1993 р., я був свідком прогресу мистців і інституцій по всій Україні. Я в захваті від важливої історії і великого потенціалу Українського музею і як він може стати дзеркалом багатой культурної активності в Україні. У цьому трагічному й нестійкому часі, з жахливою війною в Україні, світ тепер знає далеко більше про нас і наша культура повинна далі творити контекст, що це значить бути українцями“, – заявив П. Дорошенко.

На початку березня 2022 р., з вибухом війни в Україні, П. Дорошенко звернувся до Гійома Серутті, генерального директора аукціону предметів мистецтва Крістіз та його співробітників, з пропозицією організувати великий аукціон творів українських і міжнародних мистців. Він відбувся 13 травня в Нью-Йорку і зібрав 503 тис дол. для „Лікарів без кордонів“ і їхньої допомоги в Україні.

„Петро Дорошенко представляє унікальну комбінацію широкого музейного лідерського досвіду, широкого знання українського мистецтва і перевірений список органі-

Петро Дорошенко

зування надзвичайних виставок, все що робить його ідеальним кандидатом на цю важливу посаду, – заявила Хризанта Гентиш, голова Управи Українського музею. – Ми впевнені, що у цьому критичному часі в історії України, його візія і пристрасть допоможуть піднести позицію Музею як одного із найбільш визначних українських культурних інституцій“.

Український музей

Говорили про історію українського екслібриса

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Релігійне товариство українців католиків „Свята Софія“ США у співпраці з Осередком праці НТШ у Філядельфії. 29 вересня влаштувало доповідь про історію українського екслібрису в Україні та діаспорі, з якою виступив бібліофіл і збирач екслібрисів Юрій Данилів.

Доповідач представив слухачам частину примірників зі своєї колекції, зосередивши особливу увагу на екслібрисах відомих українських діячів діаспори, зокрема пластунів. Як відомо, екслібрис (з лат. ex libris означає „із книжок“) – це книжковий знак, невелика художньо виконана етикетка, де вказано, кому належить книжка. Ю. Данилів зазначив, що з розвитком друкарства освічені книголюби почали поєднувати власницькі написи з елементами, що мали прикрасити книгу. Окрім гербових екслібрисів були популярні тиснені художні зображення символічного або алегоричного змісту. Батьківщиною екслібриса вважають Німеччину.

Із початком книгодрукування (XV ст.) виник новий спосіб позначення книг – наклеювання на внутрішньому боці обкладинки папірця з надрукованим написом „Ex libris“ і прізвиськом власника книжки.

В Україні друковані екслібриси започатковані на межі XVI -XVII ст. До

XVIII ст. в екслібрисах переважали зображення гербів власників, а в ХХ ст. популярними стали сюжетні екслібриси.

Зі швидким поширенням культури екслібрису з'явилися Товариства його шанувальників, перше з яких було засновано в Лондоні в 1891 р., а 1896 р. – в США з осідком в Вашингтоні. Одним з основоположників Товариства у царській Росії був українець В. Трутовський, який у тих часах мав найбільшу збірку екслібрисів в імперії.

У квітні 1930 року в Києві було організовано виставку екслібрисів, а 1931 року повстав нарешті Гурток українських екслібрисистів, співзасновниками якого були історик І. Крип'якевич, І. Крушельницький та П. Ковжун. 1932 року у Львові вийшов збірник під назвою „Екслібрис“. Серед тогочасних колекціонерів екслібрисів були Сергій Сільванський (1893-1937), колекція якого нараховувала понад 3,500 зразків й була розпродана в час сталінських репресій; Володимир Савонько (1877-1937), колекція якого складалася з 10,000 примірників з експонатами переважно XVIII-XX ст. та в 1941 році була вивезена до Російської національної бібліотеки; Сергій Фортинський (1906-1971) станом на 1970

рік зібрав 35,000 примірників. У жанрі екслібристики в тогочасній Україні працювали графіки Юрій Нарбут, Микола Самокіш, Павло Ковжун, Микола Бутович, Ніл Хасевич, Святослав Гординський та інші. Відродження книжкового знаку на Радянській Україні було тісно пов'язане з дисидентським рухом „шістдесятників“.

Доповідач зазначив, що після Другої світової війни велике число українців опинилося поза батьківщиною в таборах переміщених осіб, де з часом зародилося культурно-творче життя, а з ним і зацікавлення екслібрисом. Серед ентузіастів цієї справи та творців клубів екслібрисистів у Німеччині були Богдан Кравців, Микола Марковський, Яків Гніздовський, у Франції – Андрій Сологуб, в Польщі – В'ячеслав Васьківський та Тирс Венгранович, у Великій Британії – Роберт Лісовський, в Аргентині – Віктор Цимбал, в Канаді – Мирон Левицький та Ліда Палій. У США в царині екслібристики працювали Яків Гніздовський (1915-1985), Микола Бутович (1896-1961), Любослав Гуцалюк (1923-2003), Едвард Козак (1902-1992), Мирон Білінський (1914-1984), Орест Слупчинський (1925-2017), Роман Васишин-Гармаш (1926-2022). Найвидатнішим

Бібліофіл і збирач екслібрисів Юрій Данилів. (Фото: Галина Василиця)

збирачем екслібрисів в діаспорі вважають Миколу Кузьмовича.

Ю. Данилів представив екслібриси відомих мешканців Філядельфії, зокрема Леоніда Рудницького, Юрія Перфецького, Євгена Новосада, Григора Лужницького, Олександра Лужницького, Марти Шиприкевич та інших. Доповідач проаналізував авторську колекцію 40 екслібрисів відомих пластунів, серед яких Юрій Старосольський, Данило Струк, Орест Субтельний, Мирослав Лабунька, Роман Ференцевич, Ярослав Падох, Богдан Кравців, Ольга Кузьмович, Марта та Юрій Кузьмовичі, Христина та Богдан Турченюки, Тереза Бень, Анатолій Прасицький, Дзвінка Захарчук, Роман Баранецький, родини Ференцевичів, Горбачевських, Гнатківських і Данилівих.

Підсумовуючи, доповідач вказав на негативну динаміку зацікавлення екслібристикою в сучасному світі, зокрема в діаспорі. Головною причиною він вважає зменшення зацікавлення друкованою продукцією, яку витісняють електронні носії інформації.

Релігійне товариство „Свята Софія“ США

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Фестиваль повернувся у Торонто

Микола Сварник

ТОРОНТО. – Цьогорічний Український фестиваль у Торонто (Bloor West Village Toronto Ukrainian Festival) відбувся 16-18 вересня у традиційному повному форматі – з двома сценами і двома додатковими майданчиками. Були центральна велика сцена, спонзорована родиною Темертеїв і менша, так звана „громадська“ сцена, на розі Раннімід. А були ще танці та музики у „Півній клітці“ та мала сцена на вулиці Дюрі.

Чекаючи на процесію, я завів розмову з літньою парою в майках з балтійськими прапорами. Вони були горді, що саме Естонія надала Україні найбільше військової допомоги пропорційно до свого розміру. Я добре знаю естонця Маркуса Кольгу, який доклався і до запровадження закону Магнітського в Канаді, і до списків персональних санкцій проти оточення Путіна, то ж поділився своєю пошаною до цього достойного естонця. Виявилось, що мої співрозмовники Ааре і Тію Кольгі – батьки Маркуса, а сам Маркус якраз відкриває парад. Він з'явився, ідучи на тому самому величезному тракторі від фірми Городинських, який уже разів процесію українців до центру Торонта. Невдовзі цьогорічний маршал Маркус Кольга разом з двома маршалами минулих років – Джеймсом Темертеєм та Віктором Маляреком, перетяли стрічку відкриття фестивалю.

У параді традиційно пройшли десятки українських організацій, груп підтримки депутатів від різних партій, творчих колективів, шкіл. Цікавою була участь багатьох неукраїнців, особливо балтійських країн та Польщі.

Цьогорічною новинкою була група підтримки ЛГБТ-спільноти, а також кількох груп допомоги ЗСУ та новоприбулим. Самих новоприбулих також можна було помітити серед відвідувачів і волонтерів-організаторів фестивалю.

Пригадуючи мої власні перші враження про фестиваль з-перед 15 років, я відчув велику різницю. Насамперед, тоді я бачив просто величезну кількість народу з кількома знайомими, а тепер це була нагода побачити десятки справді дорогих друзів. Брата і сестру Софіюку і

Богдана Сівкових я колись знімав маленькими, а сьогодні вони на великій сцені представляють професійний музичний номер. Алекса Гобош колись мала свої перші виступи малою бандуристкою великого колективу, а сьогодні вона очолює свій власний полька-банд „Люкс“, а паралельно танцює і також волонтерить. Міняються склад і назви колективів, але творчі люди залишаються творчими у всьому. „Батяри“ змінились на „Зорепад“, а „Зорепад“ на „Барви“. Часом важко розібрати, хто точно належить до „Коса колективу“, хто до „Блиску“, хто до „Коріння“, а хто до „Календаря“, але чудово, що кожній творчій людині й родині знайдеться місце і для народного співу, і для писанкарства, і для театральних експериментів.

Професіоналами стали Оленка Сливинська, яка співала дуетом з Наталією Матюшевою,

Жанна Зінченко у супроводі Віктора Коваленка не обмежилась керівництвом хоровими колективами, а знайшла свою джазову стежинку для самовираження. Цим разом мене зачепила за живе пісня „Києвій“. Виринав у уяві чудовий краєвид Дніпра від Співочого поля, де я стільки разів бував!

Особисто у мене любов до фестивалю зародилась тоді, коли Суспільна служба українців Канади, де я був кілька літ на дирекції, активно включилась до участі в фестивалі. Ми тоді провели презентацію книжки Віктора Малярека, організували „півний сад“, мали традиційний ярмарок старожитностей і ідально у своєму приміщенні та барбекю надворі. Ставили кілька великих наметів – і не дарма, адже тоді влив такий дощ!

Цього року без дощу теж не обійшлося! Але дощ не зупинив виконавців. Та що там дощ! Навіть вимикання музичного супроводу не зупинило виконання танцю з бубнами ансамблем „Калина“!

Кріста Самборська з ансамблем „Явір“ разом з іншими учасниками ансамблю проводила своєрідний майстер-клас для залучення дітей. Спершу був показ і виконання різних простих елементів, кроків танцю, а потім досвідчені танцюристи і „новозалучені“ діти по черзі виступали наперед кола і щось демонстрували.

На фестивалі у Торонто. (Фото: Микола Сварник)

Шалене захоплення отримували навіть елементарні спроби цих дітей.

Були випадки, коли запланований виступ зривався. Але суботній вечірній виступ суперпопулярної серед молоді Джері Гейл (Яни Шемаєвої) з України, незважаючи на різні перешкоди, відбувся за пляном. Вона виконала кілька пісень й слухачі стали робити хвилики світлами своїх телефонів, підспівуючи солістці.

Всі три дні фестивалю, всі сцени і супутні розваги, частування, виставки, ятки, намети фірм, служб і бізнесів отримали свого зацікавленого поціновувача. Серед закладів харчування я б відзначив „Natalie's Kitchen“, яка мала, мабуть, найбільше клієнтів, ну та й пиво, я думаю, лилось величезним струмочком, якщо не рікою. Слід відзначити також численні збірні коштів на користь Збройних сил України. Марки з „руським кораблем“ з небагато високою ціною розходились миттєво. Зрозуміло, що люди платили не за марки, а за можливість хоч чимось долучитись до вигнання московських мародерів з батьківської землі. А організація „Second Front UA“ продала соняшників на три автомобілі!

З цікавим арт-проектом двох інсталяцій – дверей, в які постукала війна та „Машина промивання мізків“ доєднався до експозиційної частини фестивалю місцевий мистець Руслан Курт. Зразки путінської пропаганди, що постійно ллються з телеекранів росії, були представлені в трубі, подібній на мийку для авт.

Сподобався виступ ансамблю „Зубрівка“ з піснями в стилі „ретро“, написаними в Галичині „за перших москалів“, зміст яких звучить акту-

ально, ніби вони писані сьогодні. Як завжди, приплив енергії додав виступ ансамблю „Зірка“ з їхнім запальним весільним репертуаром.

На мене дуже гарне враження справили ще два виступи: один – хору „Крещендо“ під керівництвом Павла Фондери, особливо дві пісні. Першу, з промовистою згадкою про „руський корабель“ я вже чув на одному концерті раніше, і її тональність дуже мені припала до смаку, а іншу – аранжування „Стефанії“ почув уперше.

Інший цікавий виступ поєднав показ регіональних костюмів України від школи танцю „Барвінок“ із виконанням „Червоної калини“ молодою солісткою Анастасією Бондарчук, яка нещодавно змушена була виїхати з України.

На полях фестивалю, в бібліотеці Глендонвін, відбувався показ кількох українських конкурсних фільмів, а в приміщенні колишнього будинку The Star – виставка за мотивами війни, організована Посольством України в Канаді. А на експозиції Інституту св. Володимира був представлений новий плян перебудови приміщення з новим дизайном і новими програмами.

Окремо слід згадати представлені на фестивалі різні служби допомоги новоприбулим, однією з яких є служба працевлаштування „ACCESS Employment“. Відома громадська активістка Оля Мозкова вже півроку координує їхні заходи, спрямовані на залучення новоприбулих українців до ринку праці в Торонто і прилеглих районах. Також іміграційна служба, якою керує Євген Дувалко, зараз зайнята понад міру.

На фестивалі у Торонто. (Фото: Людмила Григорчук)

ДО НОВОЇ УКРАЇНИ

„Не наливають молодого вина у старі міхи“

Петро Часто

Закінчення. Початок див.
у чч. 36-39 з 9, 16, 23 і 30 вересня

Найменші поступки перед Москвою, мотивовані будь-якими, хоч би й найлогічнішими міркуваннями, зі стовідсотковою певністю залишили б Україну смертельно zagrożеною у ближчому чи дещо віддаленому майбутньому. Національно свідомою частиною українського суспільства, а це вже нині майже весь його склад, не прийме таких поступок. І станеться наступний вибух, на цей раз він може мати назву – „Революція Невідступних Запитань“.

Попри те, що етично чутливі люди вважають наші часи „часами постправди“, і це нелестиве означення належить до вже неприхованих тенденцій, правда була і завжди буде територією внутрішньої свободи, правом і здатністю людської душі розрізнити добре від злого.

Насправді вся річ, мабуть, не у кількісному збільшенні брехні, її ніколи не бракувало – згадаймо пророка Йону і його сумну історію за 800 літ до Христа, – а у феномені інформаційних технологій, в їхньому вибуховому розвитку, що дає чудову можливість лізти в публічний етер будь-якому брехуну, політичному спекулянту і провідисвітові.

Але добре тут те, що ці самі технології зберігають в інтернеті, в його соціальних мережах, телеканалах і блогах масу цінної інформації, до якої за першої ж потреби можна повернутися, ретельно пересіяти і використати задля загальносуспільної цілі оздоровлення й оновлення.

Цьому поверненню і неунікним запитанням, у випадку відступу України у війні з фашизмом-рашизмом, зможуть послужити різні електронні джерела інформації.

Зробімо короткий екскурс ними у межах лише YouTube.

Телеканал ICTV, 12 лютого 2020 року. Тема програми – намагання збагнути сенс заміни очільника президентського Офісу Андрія Богдана на

Андрія Єрмака. І як сталося, що цей останній, не маючи на те жодних конституційних повноважень, негайно почав представляти Україну на міжнародній арені, зокрема на переговорах у Мінську? Що стояло за підозрою близькими контактами Єрмака з наближеним до Кремля Дмитром Козаком, якого Путін у той таки самий час призначив заступником керівника своєї адміністрації і довірив йому саме український політичний напрям?

13 вересня 2020 року. Портал Цензор.NET. Політичний коментатор Богдан Буткевич: „...Єрмак не випускає ні на мить Зеленського з-під своєї опіки, такої безпрецедентної залежності першої особи держави від свого помічника ще не було ніколи в історії України...Єрмак причетний до витіснення з влади усіх людей з проєвропейською позицією, саме він висунув на посаду керівника Комітету з розвідки Руслана Демченка, який за Януковича був заступником міністра закордонних справ й одним з головних проєктантів антиукраїнських Харківських угод 2010 року...“

Ukrainian Media Network, 6 жовтня 2020 року. Назва програми: „Єрмак – зрадник! Працює на Росію і не дає жодних спростувань...“. Журналістка-розслідувачка Любов Величко в'яже у логічний ланцюжок окремі ланочки очевидної зради – згортання успішної підготованої українськими розвідниками операції з затримання бандитів з російського угруповання „Вагнер“. Висновок журналістки: „Ми оприлюднили всі документи, всі докази... Єрмак – це людина, яка працює на Російську Федерацію“.

Телеканал „Прямий“, 5 травня 2021 року. На запитання політолога Тараса Березовця щодо реального сенсу діяльності Єрмака російсько-американський політолог Андрій Піонтковський з Вашингтону відповів: „Вже минув рік, як в Україні знехтували доказом зради Єрмака. Американські дипломати Зоннерт і Курт Вокер свідчили в Конгресі, як у розмові з ними Єрмак повторював весь пропагандистський наратив Кремля

– нібито це влада Порошенка винна у війні, а не Росія... Єрмак мав намір схилити представників США до плану Путіна легалізувати ДНР і ЛНР прямими переговорами Києва з ними“.

11 травня 2021 року, 5-ий телеканал. Ведуча Лариса Губіна в розмові з А. Піонтковським заторкує тему Медведчука та діяльності московської агентури в Україні. Відповідь з Вашингтону: „Чотири роки підтримуючи зовнішню політику Порошенка, кожен мій етер на українських телеканалах я закінчував запитанням – чому досі не заарештований Медведчук? А тепер, за президента Зеленського, кожен мій етер закінчую запитанням – чому досі не заарештований агент Росії Єрмак?“.

„Українська правда“, 2 червня 2022 року, Роман Кравець, Роман Романюк, „Хто тепер головний в оточенні Зеленського?“:

„...Єрмак був одним з тих, хто аж до 23 лютого, зокрема на засіданнях РНБО переконував президента, що ніякої війни не буде“ – всупереч неодноразовим попередженням від західних розвідок і від самого президента Байдена.

Очевидно метою було залишити Україну неготовою до нападу, беззбройною.

Оливи до огнища підозр піділлала конгресменка США Вікторія Спарц – 8 липня вона звернулася до президента Байдена з проханням офіційно посприяти у з'ясуванні „дій пана Єрмака та його ймовірних зв'язків з Росією“.

Однак, подане вгорі – це лише припущення і версії, хоч і не безпідставні. І було б добре для Зеленського і для всієї України, якби Андрій Єрмак переконливо спростував усі звинувачення на свою адресу.

На жаль, справа не лише в Єрмакові. Незручні запитання можуть стосуватися багатьох діячів і з ширшого урядового кола. Наприклад, тих, хто належить до так званої „партії компромісу з Москвою“. Передусім це радники Єрмака Михайло Подоляк (колишній радник Львовича, керівник Президентської адміністрації за Януковича), керівник української делегації на переговорах з росіянами у Стамбулі Давид Арахамія. Той самий, що звертався до Британії з проханням скасувати санкції проти наближеного до Путіна російського олігарха Абрамовича.

До речі, про переговори.

30 квітня „Українська правда“ цитує очільника російської дипломатії Сергія Лаврова – про те, що „російська та українська делегації фактично у щоденному режимі он-лайн

обговорюють проєкт можливого договору. В цьому документі мають бути зафіксовані такі елементи постконфліктного стану справ, як постійний неутралітет, без'ядерний, позаблоковий та демілітаризований статус України, а також гарантії її безпеки. На порядку денному переговорів також є питання денационалізації, скасування санкцій, статусу російської мови та інші...“

Головними гарантами безпеки для України Лавров назвав Росію і Китай.

Нагадаємо, що 30 квітня – це вже ішов третій місяць війни, вже весь світ бачив, що для України це всенародна визвольна війна, що у вищій мірі мотивоване патріотичне українське військо виказує не лише чудеса героїзму, але й реальної здатності розгромити ворога. А тим часом Арахамія, це чудо-юдо в українській політиці, обговорює з Лавровим без'ядерний статус і денацифікацію України?

Та навіть ще пізніше, 16 червня, Лавров повідомив, що позиція української делегації влаштувала Москву. Чи це не має викликати занепокоєння у нас? Чи українці не повинні колись повернутися до запевнення Медінського, керівника московської делегації – про те, що російська і українська сторони узгодили остаточний документ „на 75 відсотків“. Що це все означає? Повинні бути названі прізвища людей у владі, з вини яких російська агентура проникла в українські міністерства, у Службу безпеки України, у Верховну Раду, в засоби масової інформації. Прізвища тих, з чийої вини Україна опинилася в полум'ї війни без належної зброї. Прізвища тих, хто дав наказ розмінувати перед ворогом мости і поля й цим поміг московській орді окупувати південні області України. Хто наполягав на тому, що віддати захисників „Азовсталі“ в руки ворогові. Хто зі „слуг“ без жодних на це повноважень втручався у питання військового командування.

З початком війни усі хитруни і „вороженьки“ довкола президента поприсядали, позиціювалися, стали непомітними – і перед Зеленським на весь духовний зріст постав могутнім і незламним колом народ – героїчний український народ. І доля змусила президента бути таким же героїчним, як його народ.

За всяку ціну потрібно уникнути ситуації, коли по війні Зеленського знову щільненько оточать нікчемні владолюбці та грошолюбці, а народ знову опиниться відіпханим і приниженим.

Пам'ятай, Україно, цю біблійну мудрість, коли по війні, по перемозі вийдеш на дорогу відбудови і національного відродження: „Не наливають молодого вина у старі міхи“.

Рада Директорів Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ ЧІКАГО

відбудуться

в суботу, 22 жовтня 2022 року, о год. 10-ій ранку

в Українському Культурному Центрі
2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL

У нарадах зобов'язані взяти участь члени управи
окружного комітету, та члени управи наступних відділів:

17, 22, 114, 125, 131, 139, 221, 259, 379, 399, 423, 452

Гостей та членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь члени Ради Директорів УНСоюзу:

Роман Гірняк – Президент
Михайло Козюпа – Головний Секретар
д-р Юрій Куріца – член дирекції

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ

Андрій Скиба – Голова Округи

Просимо повідомити про свою участь до 18 жовтня
708-774-9320 або skyba@unainc.org

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Назвали вулицю на честь Івана Вакарчука

Марта Осадца

ЛьВІВ. – 7 жовтня урочисто відкрили вулицю, названу на честь Івана Вакарчука. В урочистості взяли участь – спільнота Львівського університету, представники місцевої влади, а також родина І. Вакарчука. Урочисте відкриття вулиці пісенно прикрасив хор Львівського національного університету ім. Івана Франка. Вулиця розташована у Галицькому районі Львова, поруч з парком І. Франка, навпроти університету. Попередня назва вулиці – Кіндрата Рилєєва. Її перейменували у рамках деколонізації топоніміки.

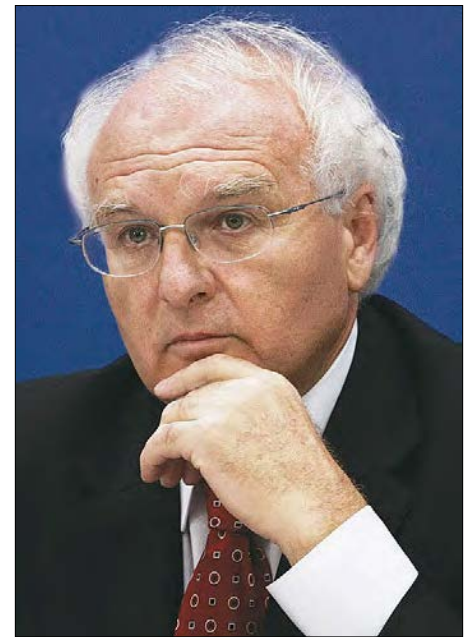
Відкрив захід завідувач катедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського проф. Олексій Сухий, який запросив студентів Ангеліну Береженко та Миколу Спересенка урочисто відкрити табличку з назвою вулиці. З вітальним словом до присутніх звернувся ректор університету, член-кореспондент НАН України, проф. Володимир Мельник.

Перший заступник очільника Львівської обласної адміністрації Андрій Годик наголосив, що перейменування вулиць – важливий аспект боротьби з історичною несправедливістю: „Колись вулиці

називали іменами не наших героїв, а подекуди і відвертих недругів України. Та зараз ми вшановуємо світлу пам'ять великого українця, освітянина, державника Івана Вакарчука. Ця подія є знаковою і з огляду на те, що в період війни ми віддаємо шану не тільки воїнам, які кожного дня віддають життя на фронті, а й відзначаємо того, хто своєю працею тримав інший фронт – освітній – знаннями, мудрістю формував нове покоління свідомих українців“.

Міський голова Андрій Садовий пригадав, що І. Вакарчук завжди був лідером: „Він не ховався за студентів, він вів за собою інших, брав на себе удар. Його ненавиділа бюрократична машина, але любив його учні“.

Зі словами вдячності до присутніх звернувся син І. Вакарчука співак, композитор, лідер гурту „Океан Ельзи“ і громадський діяч Святослав Вакарчук: „Нашій родині дуже приємно бачити сьогодні усіх, хто прийшов на відкриття вулиці Івана Вакарчука, і в цей гарний осінній день я щиро дякую громаді Львова за підтримку і вшанування пам'яті мого тата. Іван Вакарчук вважав себе в першу чергу вченим, і він, як і всі справжні вчені, був справді творчою людиною, а щира любов до пізнання допомагала йому досягати успіхів упродовж життя. Я завжди захоплювався його вмінням доводити до кінця свої рішення. Так, за ініціативою Івана Вакарчука в університеті з'явилися нові факультети та катедри, а одним з перших його нововведень на посаді Міністра освіти і науки України стало революційне впровадження зовнішнього незалежного оцінювання. У рядку моєї пісні „Ночі і

Іван Вакарчук

дні“, яку дуже любив тато, є слова „Серед думок як між рядків, десь воно є, хто його знає, хто би навчив та й розказав, як зберегти те, що ми маєм“. Дивлячись на таблицю з назвою вулиці, я сьогодні розумію, що ми справді зберігаємо те, що маємо, за що я ще раз дякую“.

І. Вакарчук народився 6 березня 1947 року, в селі Братушани, Молдовська РСР. Фізик, політик і громадський діяч, міністер освіти і науки України (2007-2010 роки). Протягом 1990-2007 і 2010-2013 років був ректором Львівського університету. Доктор фізико-математичних наук, заслужений професор Львівського університету, Герой України, Заслужений діяч науки і техніки України, кавалер ордена „За заслуги“ II ступеня, лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки.

Відійшов до вічності 4 квітня 2020 року у Львові. Похований на Личківському цвинтарі.

Святослав Вакарчук зі студентами університету біля таблички з назвою вулиці.

Відкрили пам'ятник Павлу Горянському

КИЇВ. – 1 жовтня в Державному історико-меморіальному Лук'янівському заповіднику відкрили встановлений з ініціативи і на кошти переважно кримських українців пам'ятник на могилі лідера Крайової української ради в Криму в 1919-1920 роках, консула УНР в Криму, літератора, педагога, фахівця бібліотечної справи, науковця Павла Горянського (1878-1935). Організатор заходу – Крайова рада українців Криму (КРУК).

В урочистостях взяли участь представники громадськості Криму, Києва та Львова, Меджлісу кримськотатарського народу, органів влади та духовенства.

На місці поховання встановлена майже двометрова кам'яна плита, на якій розташовані інформація про небіжчика, зображення Криму, прапора, а також герба УНР. Місце пам'яті облаштоване за проектом скульптора, члена Національної спілки художників України Володимира Кореня.

Освячення пам'ятника звершив вікарій Київської єпархії ПЦУ, намісник Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря, Архієпископ Вишгородський Агапіт. Його участь у заході стала черговим символічним

підтвердженням уваги священноначалля ПЦУ до проблем кримських українців.

„Відкриття і освячення пам'ятника Павлу Горянському – це знакова подія для громади кримських українців, яка є другою за чисельністю в Криму і перетворена окупантами на одну з двох найбільш дискримінованих етнічних спільнот на Кримському півострові“, – переконаний голова Оргкомітету зі встановлення пам'ятника Андрій Іванець. Він наголосив, що належне вшанування пам'яті лідера українців Криму у 1919-1920 рр. в умовах сучасної російсько-української війни є частиною спротиву намірам Росії знищити українську ідентичність, нагадуванням про важливий досвід самоорганізації української громади Криму понад століття тому та свідченням твердої віри у перемогу України.

Скульптор В. Корень шляхетно передав оргкомітету зі встановлення пам'ятника велику частину гонорару на популяризацію імені П. Горянського.

У своєму виступі завідувачка відділу охорони та збереження пам'яток Лук'янівського заповідника Оксана Борисюк зазначила, що саме активісти української громади Криму здій-

Освячує пам'ятник Архієпископ Вишгородський Агапіт. (Фото: Держкомтелерадіо)

снили важливу справу облаштування поховання П. Горянського і перетворили його на місце пам'яті, де тепер регулярно відбуваються публічні заходи.

„Вшановуючи пам'ять українця Павла Горянського, маємо продовжити його справу не тільки звільнивши Крим, а неодмінно повернути Україну в Крим“, – зазначив представник КРУК Сергій Ковальський. Він зачитав заяву КРУК до Президента України з оцінкою поточної ситуації та закликком невідкладно розпочати процес створення військово-цивільної адміністрації АР

Крим і Севастополя, яка повинна відпрацювати всі питання життєдіяльності Криму в перші хвилини його звільнення.

Перший заступник голови Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення України, голова ОУН Богдан Червак підкреслив: „Безумовно, ЗСУ звільнять Крим від московської нечисті, а кримська земля стане невіддільною частиною соборної Української держави, будівничим якої був славної пам'яті Павло Горянський“.

(Закінчення на стор. 16)

Російським солдатам бракує навіть шкарпеток

Левко Хмельковський

Листування росіян, причетних до війни проти України, виявляє ряд проблем держави-агресора. Передовсім слабкість матеріального забезпечення війська. У соціальних мережах з'явився лист Андрія Мустьяци з Санкт-Петербурга: „15 жовтня їду в зону СВО (чи туди де війна). Якщо хтось має бажання чимось допомогти і передати щось нашим бійцям, буду радий. Чого бракує від початку війни? Це сигарет-запальнички, нижня білизна зимова, консерви, ліхтарі, складні ножі, сало солоне, тактичні рюкзаки, бензопилки, генератори, саперні лопатки, біноклі, цукерки, чай, кави, газові пальники (обов'язково балони з зимовим газом), макарони, кетчуп, майонез, часник, медицина вся, турнікети, шини, серветки вологі, квадрокоптери, розгрузки, домкрати від 10-12 тонн, ключі від 5 до 72, викрутки різні. У мене на сторінці є інфа про те, що купив. Купував за свої гроші, але дехто вирішив зробити свій внесок. Сьогодні прийшов сусід і приніс 80 пар шкарпеток. Виїжджаю“.

Отже, майбутній вояка має купити геть усе, бо на фронті росіяни голі й босі.

Далі. Російські військові залишили на своїх позиціях на Київщині листи від нібито простих росіян зі словами підтримки та обґрунтування того, чому це нормально, що окупанти вторглися на територію чужої країни. Фото цих листів опублікував фотограф Сергій Моргунов.

Ось кілька цитат із цих листів-звернень:

„Ти виконуєш свій синівський борг. Не замислюючись, йдеш на ворога. А сьогоднішній ворог став хитрішим і жорстоким!“ – пише Надежда із Санкт-Петербурга російському окупантові, який вдерся до Київської області України.

„Київ кинув всю воєнну силу, щоб задушити й вирізати населення Луганської і Донецької областей, яке не захотіло відмовлятися від російської мови і від свого старшого сусіда в лиці Росії. Тільки за це укронацисти взяли й відмовили мешканцям ЛНР і ДНР в праві називатися людьми. Наших братів і сестер, які живуть на Україні, просто стали убивати“, – йдеться в іншому листі за підписом старшого сержанта запасу, який, вочевидь, не знає, що саме росіяни створюють живий щит із примусово мобілізованих жителів окупованих територій.

Листи Моргунов виявив у селі Озера після деокупації Київської області. Голова правління „Громадське радіо“ Андрій Куликов вважає, що ці листи розраховані на російських вояків, щоб надати їм упевненість під час дій на фронті. За його словами, автори цих „листів“ досить вправно використали ті епізоди, які були в новій історії України й щодо яких досі не завершено розслідування або не було чітко проговорено, що це було. Як приклад А. Куликов наводить пожежу в будинку профспілок в Одесі та вибух або ж обстріл Луганської облдержадміністрації.

А. Куликов упевнений, що ці листи пишуть не звичайні громадяни, а професійні пропагандисти, які лише підписуються вигаданими іменами.

Під час досліджень покинутих росіянами позицій на Київщині дослідники виявили великі обсяги російської пропагандистської газети „Красная звезда“. „Всюди, де вони стояли, були присутні їхні газети. Їм доставляли їх прямо на позиції, де вони воювали“, – розповів голова Міжнародної асоціації дослідників фортифікації „Цитадель“ Павло Нетьосов.

Розкрито з архіву військової прокуратури Росії, що пишуть родичі російських військових та солдати до військової прокуратури. До цього архіву вдалося отримати доступ виданню The Insider. Журналісти та розслідувачі групи Bellingcat вивчили листи. Частина з опублікованих документів присвячена мародерству російської армії на тимчасово окупованих територіях України, повідомляє „Дом“.

„Незадовго до 9 квітня до нашого села зайшли російські формування і почали базуватися недалеко від нашого будинку. Коли 8 квітня почався обстріл градами за їхніми позиціями, батьки впали на підлогу і, перекававши обстріл, поїхали до сусіднього хутора... Наступного дня, коли мама вранці повернулася додому, в нашому гаражі побачила звірство... Великий танк вибив наші

ворота, зніс паркан з величезної плити, зніс усередину ворота величезні ангарні в гаражі. Вкрали запчастин та інструментів на 200 тисяч рублів, аж до того, що вони вкрали дрібні монети з машини з машини брата. Скажіть, це люди? Повторюю, мої батьки жили вісім років на території „ДНР“, а такого звірства не бачили... це Захисники?“, – йдеться в одному зі звернень.

В іншому зверненні – скарга матері російського солдата. Вона писала, що сина-строковика замість навчання було відправлено на передову, де солдатам не забезпечували ні харчування, ні медичної допомоги: „Поки їхав в ешелоні нібито на навчання, давали сухі пайки, один на двох, води в ешелоні не було. Питна вода – покупна. Гроші переказуємо на картку, щоб зовсім не залишився без нічого на чужині. Я все розумію, що це – армія, але не такою мірою поводитися з нашими дітьми, як із собаками. У товариша біля вогнища згорів бушлат, він ходить як бомж у пропаленому. Де це бачено, щоб було таке поводження з людьми? Коли зв'язувалася з ним, кажу: як справи, чому вас везуть строковиків на війну, він мені відповів, що „нас ніхто не питає, посилають і все“. Переконали прохання розглянути мою скаргу і вжити заходи щодо повернення строковиків у військову частину, оскільки

(Закінчення на стор. 17)

Відкрили пам'ятник...

(Закінчення зі стор. 15)

Заступник Постійного представника Президента України в АР Крим Денис Чистіков заявив про символічність відродження могили П. Горяньського у воєнний час, а також про те, що відзначення таких видатних осіб є ключовим кроком до відновлення історичної справедливості та пам'яті про видатних українців Криму.

Голова Меджлісу кримськотатарського народу, президент Світового конгресу кримських татар Рефат Чубаров закликав українців і кримських татар до єднання у боротьбі з російським агресором.

Завідувач відділу Українського інституту національної пам'яті Ігор Каретников наголосив на ролі відомих українців у творенні та захисті Української держави.

„Відкриття пам'ятника зараз, у час повномасштабної війни з Росією – це справжнє диво, яке надихає, окрилює та нагадує доводить: якщо цей народ буде і відкриває пам'ятники у часи війни, то його точно не зламати і не перемогти“, – переконаний політичний радник Світового конгресу українців Тиміш Мартиненко-Кушлянський.

„Наразі тисячі українців Криму боронять свою державу в лавах Збройних сил, Національної поліції та інших силових структур. На жаль, чимало з них вже загинули. Ми розуміємо чому це робимо, тому що Крим – це Україна! І це наше майбутнє, це майбутнє наших дітей!“, – наголосив на заході представник КРУК, військовослужбовець, один із добровольців Сергій Мокренюк.

Голова Ради ветеранів КРУК Сергій Вікарчук розповів, що частина вете-

ранів долучилася до створення пам'ятника П. Горяньському фінансовими внесками. За підрахунками Ради ветеранів, вже 61 кримчанин-захисник України загинув під час російсько-української війни. „Ми ніколи не забуваємо наших героїв“, – сказав С. Вікарчук.

Керівник „Козацької пошти“, дизайнер, художник і видавець Андрій Пилух із Львова на прохання оргкомітету зі створення пам'ятника виготовив художній конверт із зображенням П. Горяньського та його біографією, тематичну „власну марку“ (державна марка з купоном із зображенням пам'ятника) і спеціальний штампель. Символічним завершенням заходу стало спільне урочисте погашення його учасниками сувенірного конверта спеціальним штампелем.

Павло Горяньський (1878-1935) – громадсько-політичний діяч, літератор, педагог, журналіст, публіцист, фахівець бібліотечної справи, історик книги, бібліограф, народився 27 січня 1878 року в родині священика у с. Кримки Звенигородського повіту (тепер Шполянський район Черкаської області). Середню освіту здобув у Богуславі та Києві, вищу – в Тарту (Естонія). Вчителював у Катеринославі, Умані, Ялті, брав участь в українському громадському і культурному житті. У 1919 році в Севастополі на з'їзді українських організацій Криму був обраний головою Малої Ради (виконавчого комітету) Крайової Української Ради в Криму. У середині 1920-их років переїхав з Ялти до Києва і почав працювати у Всенародній бібліотеці України (тепер НБУ ім. В. Вернадського). На початку 1930-их років під час чистки був звільнений як „буржуазний націоналіст“. Помер 10 січня 1935 року у Києві.

Крайова рада українців Криму

UKRAINIAN FCU

WE START & END WITH U

Offering a Full Line of **PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!**
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Недрухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access
 Members have access to **30,000 no-fee ATMs** and **5,000 Shared Branches** nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
 CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
 RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org
 FEDERALLY INSURED BY NCUA

Російським солдатам...

(Закінчення зі стор. 16)

наші діти не тварини, щоб з ними так поводитися", – йдеться у заяві.

Без підготовки на передову відправляють і мобілізованих мешканців так званих „ДНР“ та „ЛНР“. Їхні матері писали в скаргах, що синів просто кидають на забій.

Була й низка звернень від російських військовослужбовців. Ті, хто раніше підписав контракт із російською армією, виявилися учасниками так званої спецоперації на території України, і їм не давали можливості залишити позиції.

Є серед скарг і листи від близьких російських солдатів, які воювали на території України. Так, дівчина одного із військовослужбовців сумніва-

ється, що він загинув. Проте родичі солдата погодилися на похорон і з'ясувати, де справді їхній син, не мають наміру, оскільки вже отримали компенсації. Дівчина звернулася до військової прокуратури.

За словами російського правозахисника Лева Пономарьова, справжність усіх цих документів не викликає сумнівів, і військова прокуратура зобов'язана розглянути кожну зі скарг. Однак чи будуть відкриті кримінальні провадження, впевненості немає – все залежатиме лише від наполегливості людей, які самі подали скарги.

Росія донедавна хвалилася своєю армією, але почалася війна і виявилося, що війська перебуває і великому занепаді. Хібащо Андрій Мустаца привезе шкарпетки, щоб було легше втікати про херсонській стерні.

У Верховній Раді...

(Закінчення зі стор. 2)

громадських засадах (безоплатно) у колеги дружини – Олександра Кабанова. За трудовим договором О. Кабанову допомагає Аліна Кузнецова – дружина депутата від "Слуги народу" Олександра Кузнецова. За півтора роки жінка отримала понад 600 тис. грн виплат з бюджету.

У постанові Верховної Ради України "Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України" йдеться про встановлений місячний фонд для оплати праці помічників-консультантів народного депутата – це 25 прожиткових мінімумів, встановлених на початок календарного року. Впродовж 2021 року кожен народний депутат отримував майже 740 тис. грн з бюджету на виплату помічникам.

Наталія Королевська з „Опозиційного блоку“ від 24 лютого по 1 червня 2022 року, згідно аналітики Руху „Чесно“, пропустила всі засідання Верховної Ради. У розслідуванні програми „Наші гроші з Денисом Бігусом“.

Журналісти зазначають, що в її декларації не вказано жодного автомобіля або бізнесу.

Родина Н. Королевської орендує комплекс маєтків під Києвом, вартістю щонайменше 2 млн дол. На території комплексу – декілька будинків, штучне озеро, басейн, декоративний город та власна гора. Все це з 2014 року формально належить кіпрській компанії „Лісерена ЛТД“. У декларації Н. Королевської будь-яка згадка про цей маєток відсутня. Там записана лише квартира у Києві на 242 кв.м, у власності чоловіка, також нардепа Юрія Солода. Інша нерухомість: офіс та земельні ділянки залишились у окупованому Луганську.

Н. Королевська їздить до Верховної Ради на автівці, записаній на луганчанина Дениса Ігнат'єва, власника родинного бізнесу Королевської. Вона заперечила знайомство з Д. Ігнат'євим, хоча в соціальних мережах вона по-дружньому коментує фотографії родини Ігнат'євих, а також, за даними програми, є хрещеною матір'ю доньки Світлани Ігнат'євої.

Н. Королевська відмовилася надати дані про майно в декларації чоловіка. За її словами, вони із чоловіком не живуть разом і у них „відсутнє ведення спільного господарства“.

Народні депутати Юлія Тимошен-

ко, Н. Королевська, Давид Арахамія та Олександр Ткаченко користуються автомобілями, які їм не належать, а також Юрій Бойко та Ю. Тимошенко пересуваються у супроводі машин охорони, які незадекларовані.

Ю. Бойко до Верховної Ради приїжджає на позашляховику Mercedes. Це авто належить самому Ю. Бойкові і є в його декларації. Але журналісти зафіксували, що Mercedes Бойка виїжджає з будинку нардепа в супроводі позашляховика Land Cruiser, який записаний на охоронну фірму. Ні цього авто, ні витрат на охорону у декларації депутата немає.

Н. Королевська до Верховної Ради приїжджає на автомобілі Range Rover, вартістю близько 60 тис. дол. Ця автівка відсутня в її декларації (вона не декларувала жодного авто). За словами депутатки, авто належить її батькам.

Ю. Тимошенко їздить на Mercedes S600. Цей автомобіль у приватної компанії орендує партія "Батьківщина", сплачуючи кошти з державного бюджету. У 2018 році за це було сплачено понад мільйон гривень.

Голову фракції "Слуга народу" Д. Арахамію журналісти помітили за кермом Audi 2018 року випуску. Вартість такої у салонах – від півтора мільйонів гривень. Автівка записана на миколаївську фірму "Сигнес".

8 червня 2022 року журналісти і юристи Bihus.Info виграли апеляцію у екснардепа Андрія Деркача, який позивався до редакції через сюжет про незаконне отримання землі в Конча-Заспі. В розслідуванні йшлося про те, що за 21 рік роботи у Верховній Раді А. Деркач став найбагатшим нардепом від Сумщини. А помічники А. Деркача отримали 41.5 гектарів заповідної землі під Києвом вартістю в десятки мільйонів доларів. Таким чином, вони побили рекорд, який належав Юрі Єнакієвському, 35-гектарний маєток якого вважався найбільшим після Межигір'я Віктора Януковича. Київський апеляційний суд скасував рішення попередньої інстанції та відмовив у задоволенні вимог А. Деркача у повному обсязі та наклав арешт на землі вартістю понад 1 млрд грн, пов'язані з Деркачем.

Наразі через військовий стан посадовці, в тому числі і депутати, мають право не подавати декларації. А доступ до реєстру вже поданих декларацій через заходи безпеки закритий.

Bihus.Info

ПОДОРОЖІ

Зі Львова до Києва

Аскольд С. Лозинський

Перше ускладнення цієї частини мого подорожування було, що поїзд Інтерсіті зі Львова мав прибути о 22:35, а прибув з 10-хвилинним запізненням, а комендантська година зобов'язує киян не знаходитись на вулицях після 23:00. Стоянка таксі краща на Південному вокзалі, і там я виходжу. Перша таксі пропонує ціну – 500 грн. Я звертаюся на телефонічного таксі. Трохи запізнився, прибуваю, заплативши 135 грн. І поліція не зупиняла.

Наступного дня, о 9-й год., приїхав по мене український журналіст Андрій. Поїхали у Межигір'я, де намічені зустрічі з отцями Православної церкви України та командирами деяких підрозділів. Отці відправили молебень за Україну у новозбудованій церкві недалеко від знищеного радянською владою історичного Межигірського Спасо-Преображенського монастиря. Вислухали молитву і слова отців ПЦУ, винагородили, хоча символічно, монастир і довколишню церкву Святого Миколая під Борисполем, самі були нагороджені за воєнну допомогу Митрополитом Києва і всієї України Епіфанієм, відбули екскурсію до парку, включно з колишніми будинками Януковича, який жив наче римський цезар, ознайомилися з місцями ворожого удару ракетами та збиття вертолетів і зустрінулись з командирами, котрі тимчасово зупинилися перед поверненням на фронт Миколаїв-Херсон, де продовжується боротьба. Я подякував їм за службу. Вони подякували за підтримку.

Багато чого сплигло на думці, коли оглядали знищені вертолети ворога по цей бік Дніпра. Звичайні 20-літні лейтенанти та вояки своєю героїчністю захистили ще з перших днів столицю Київ від десантів. Пізніше ворог і його конвой застрягли, і напрям війни зовсім змінився. Київ

Зустрілися (зліва): волонтер боєць Української добровольчої армії Роман Волицький, начальник штабу УДА і керівник Руху опору „Південь УДА“ полковник Сергій Ільницький „Сокіл“ і Аскольд С. Лозинський.

для москалів став недосяжним.

Київ, фактично, врятувала мала група наших військових не тільки своїм героїзмом, але і вмільстю. Я подумав, що мій народ не тільки трагічно героїчний, але й здібний, мудрий, козацький і надзвичайно хоробрий. Він не є безстрашний, бо всі відчувають страх, але готовий себе віддати за Україну і за долю мільйонів.

Західні санкції повинні продовжуватися поки Росія представляє загрозу у будь-якій площині. Найбільше потрібні квадрокоптери з тепловізорами для окремих підрозділів і не тільки на півдні і сході, але по усіх граничних пунктах. Особливу подяку воїни передавали Білому Дому і Пентагону США за одноразові квадрокоптери "Switchblade" Kamikaze, Javelins, Stingers, HIMARS.

На вулицях Києва я зустрічав чимало військових, підходив до них і дякував за службу. Вони дуже ввічливо і майже без винятку українською мовою приймали мої слова подяки.

UNION FUNERAL HOME LYTWIN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

Українським воїнам допомагають в Ізраїлі

Світлана Глаз

В рамках домовленості урядів України та Ізраїлю єврейська держава прийняла перших двох воїнів, яким потрібне довге та кропітке лікування. Данило Воронов та Олександр Ляшук, які втратили руки на війні України проти російського ворога, розміщені в лікарні „Шіба“ (Тель ха-Шомер), яка має кращий досвід протезування не лише в країні, але і за її межами.

Данило Воронов з Луганської області, працював до війни будівельником. Як почалася війна, пішов воювати за свободу України. „Поранення отримав під Маріуполем ще на початку березня, коли виходили з оточення, – говорить Данило. – Мені відірвало руку. Першу допомогу надали наші українські медики в шпиталі Покровська. І ось тепер Ізраїль, де нас зустріли тепло, оточили увагою. Багато людей приходять до медичного закладу з подарунками, говорять з нами, підтримують. Це дає нам можливість відновити сили, адже війна – це дуже важка праця. Вірю, що ми перемаємо бо в нас вірять люди і це наша країна!“

Олександр Ляшук, фермер, родом із Житомирської області. На війну пішов добровольцем. „Під час боїв в Народицькому районі одержав поранення, втратив кисть правої руки та пошкодив два ребра. Допомогу надали на полі бою, потім в Народицах,

потім у Коростені, – розповідає Олександр. – В Ізраїлі все організовано: ми приймаємо фізіо, гідро, трудотерапію. З нами працює психолог. Війна ця – жахіття середньовіччя, аж ніяк не нашого часу. Ми збережемо незалежність нашої країни обов'язково. До Ізраїлю приїхали, щоб отримати протези. Маю надію, що тут нам допоможуть і ми повернемося до звичайного життя“.

Хлопці приїхали до Ізраїлю напередодні нового єврейського року і вивчили вітання на івриті та відвідали столицю Ізраїлю Єрусалим. Були біля Стіни плачу, в Храмі Гроба Господнього, запалили свічки за помин загиблих українських воїнів, помолилися за перемогу України, пройшлися старими, історичними вулицями міста. Таку можливість надали воїнам члени волонтерської організації „Ізраїльські друзі України“ подружжя Тетяна та Михайло Гур. Вони своїм автом провезли хлопців країною, показали історичні місця та нові прекрасні дороги.

„Якоїсь миті на вулиці Єрусалиму до нас підійшов ізраїльтянин і сказав: „Ви з України, ви воїни, ви поранені за свою свободу! Я вас упізнав, бо бачив вас по телевізору“. Потім обійняв воїнів і заплакав. Це було так зворушливо, – розповідає Тетяна і у самої очі повні сліз. – Потім ми поїхали на волонтерський склад, трохи одягли Данила та Олександра. Їм допомогала господарка Аліна Пільч.

Данило Воронов (зліва) та Олександр Ляшук в Єрусалимі. (Фото: Тетяна Гур)

Звичайно, нагодували воїнів смачною їжею бо їм потрібні сили“.

Тепер здоров'ям Д. Воронова та О. Ляшука опікується завідувачий реабілітаційним відділенням лікарні „Шіба“ професор Ізраїль Дудкевич та його колектив. До Ізраїлю найближчими днями прибудуть ще 20 українських бійців з такими пораненнями.

Це стало можливим після перемовин Прем'єр-міністра Ізраїлю Яіра Лапіда та Президента України Володимир Зеленського. Досі Ізраїль не приймав на лікування українських військових з початку росій-

сько-української війни. Яір Лапід зазначив у інтерв'ю місцевому виданню, що „країна має великий досвід надання допомоги пораненим з ампутованими кінцівками. У нас є чудові медичні бригади та лікарні, готові відкрити двері та серця для українських поранених. Держава Ізраїль продовжить допомагати Україні та її громадянам“.

Україна перемає. І в тій перемозі буде заслуга Данила та Олександра. Як сказав письменник Богдан Лепкий вустами свого героя Гетьмана України Івана Мазепи: „Жертвою одиниць росте гуртове діло“.

Проща до могили...

(Закінчення зі стор. 9)

Америку, де він знайшов прихисток від церберів московської імперії і знадобився для добрих справ.

„Патріархом української еміграції“ назвала американська українськомовна газета „Свобода“ о. Агапія в некролозі після його смерті. Йшов 1916 рік. Вирувало полум'я Першої світової війни. І ось у 58-му числі „Свободи“ за 13 травня на чільному місці часопис під рубрикою „Американські вісті“ вміщено повідомлення „Смерть патріарха українських колоністів з Росії“.

Газета писала, що в Каліфорнії, недалеко Сан-Франциско, є фарма „Україна“, де доживав свого віку Агапій Гончаренко – колишній приятель російських революціонерів Герцена, Бакуніна і Степняка. Він був православним грецьким священником. Коли приїхав до Америки, мріяв про створення політичної української революційної організації. У 1860 році пробував видавати газету „Свобода“, але опісля заперестав, бо не було грошей. Дожив до 96-го року життя і, незвісний ширшій громаді, зійшов з сього світу.

Я не згоден з думкою про те, що о. Агапій був „незвісний ширшій аудиторії“. Авторка кореспонденції Тамара Городиська „Хутір А. Гончаренка – історичний пам'ятник“ в газеті „Свобода“ за 6 грудня 1997 року пише, що „Каліфорнійська комісія стейтових історичних ресурсів признала хутір і могилу Агапія Гончаренка історичним пам'ятником під час своїх засідань 14-го листопада в Овкленді“.

Подання на статус історичного пам'ятника приготувала Карана Гатерслі-Дрейтон, історик Іст-бей

паркового дистрикту, з допомогою д-ра Андрія Сороковського з Гарвардського університету. Представляли українську громаду під час нарад о. Олександр Авраменко, о. Святослав Ковалів, Михайло Цар, Данило і Тамара Городиські.

Народився Андрій Гумницький в 1832 році в Кривині, теперішня Житомирська область, в родині православного священика, закінчив Київський семінар і поступив у Печерську лавру. Посланий в Грецію, дописував до революційного російського журналу „Колокол“, в якому пропагував скасування кріпацтва. Побоюючись арешту, втік до Англії. В 1865 році переїхав до Америки і оселився в Сан Франциско, щоб видавати газету для українського і російського населення Аляски.

А. Гончаренко видав російсько-англійський словник, а від 1868 до 1873 року видавав „Аляску Гералд“, підзаголовок „Свобода“ англійською, російською і українською мовами. Виступав проти зневаги над алеутами, неграми, китайцями і жидами,

Прочани біля пам'ятної стели.

часто писав про Україну і Тараса Шевченка, заснував першу слов'янську бібліотеку в Новому світі.

„Споминки“ Гончаренка були видані в Коломиї в 1894 році, а Іван Франко писав про Гончаренка в своєму журналі „Народ“. Це заохотило молодих українців-соціалістів з околиці Коломиї виїхати в Каліфорнію, щоб створити „Українсько-Американську Комуну“ або „Кооперативне братство“. Ця скороминуща комуна існувала на хуторі на початку ХХ століття.

Наступна зупинка ходи-прощі на найвищій вершині каскаду Гейвардських крутосхилів. Там, де „Аляскоман“, а так його ласкаво і шанобливо звали жителі того півострова, що згодом став штатом Америки, знайшов свій вічний притулок поруч з могилою дружини італійки Альбіни, з якою прожив у любові і злагоді 43 роки.

Паркан навколо могил прочани оперізують державними прапорами України та США. Гуртується півча. Спалахує вогник у кадильніці о.

Петра, який тричі обходить могили, вклоняється прочанам, а ті смиренно схиляють у поклоні перед спочилими свої голови. Високо в небо лунуть слова піснеспівів у виконанні хористів під орудою Марії Черепенко. Підхоплюють солісти Оксана та Святослав Стуси, а за ними до небес лунуть злагоджені голоси й решти співаків.

У ході Першої світової війни в о. Агапія народилася надія на самостійність Української держави. „Тепер вже не вмру, – писав він, – поки не буде мій народ вільний. Може, моє тіло старе, однак дух молодий. У нашій країні будемо хазяйнувати по-своєму, та й у церкві будемо співати по-українськи. Московський прапор скинемо, а на його місце поставимо жовто-блакитний. Наш край, джерело козацтва, як фенікс воскресне, на добро людям, вічну правду і волю“.

До прочан звернувся о. Петро, подякував людям за участь у прощі до могил земляків, за нетлінну пам'ять про них, закликав до братолюбства, виконання Божих заповідей, згадав московських окупантів, які нині тероризують Україну і її жителів, просив разом з людьми Божої карі за вчинене ними кровопролиття.

Щоб згнули наші вороги, як роса на сонці, співала на тих високих пагорбах вся прибула громада на чолі з о. Петром славень України. Не встигли стихнути останні слова гімну „Ще не вмерла Україна“, як потужним громом покотилися-полетіли через гори до океану й далі, можливо, й до самої України, й слова про червону калину, яку ми обов'язково підійемо і рідну Україну звеселимо. Заспівавачем був народний артист України Анатолій Матвійчук, співали ж усі – від діток до сивочолих поважних людей у інвалідній колясці.

Спомин про друга

З Вінниці повідомили, що 8 жовтня відійшов у вічність Олег Черногуз – поет, письменник і неперевершений сатирик. Фондація Українського вільного університету у Нью-Йорку мала привілей ознайомитись з його творчістю та кілька разово нагородила його преміями її Літературно-наукового фонду. Він пристрасно любив Україну та її народ, з неменшою пристрасною відчував гнів на орду за лихо, яке вона скоїла на його землі і цей гнів виявляв на повний голос.

Почалось наше знайомство в Україні, в Українській всесвітній

координаційній раді. У Світовому конгресі вільних українців (тепер СКУ) ми скептично чи навіть з підозрою дивились на цей задум перефарбованої влади молодій державі. Тим більше, що оформлення громадської структури державою і її фінансування є запереченням самого громадянського характеру структури.

Однак у ретроспективі це був вдалий задум, бо він зблизив українців з України з Сходом та Заходом. Велику роль відіграв товариський Олег, який проявив особливі зусилля, щоб подружити українців. Люди зі Сходу для людей з Америки були немов з

іншої планети. Я чув про Москву і Петербург, але Караганда чи Сибір були для мене просто тюремними таборами. Власне Олег зумів запровадити дружню атмосферу, познайомити людей. Дружня атмосфера, яка запанувала, була до великої міри його заслугою та стала головним стимулом до співпраці і продуктивності. Ця приязнь для мене існувала по сьогоднішній день.

Як професійний юрист, щойно при 60-му році життя я почав займатися публіцистикою на українські теми. Олег зацікавився моєю публіцистикою. Він вислав мені свої статті, а я йому – свої. Його публіцистика служила прикладом до наслідування, хоч очевидно його барвистої мови мені бракувало і далі бракує.

Олег також захоплювався виданням моєї першої збірки публіцистики, навіть знайшов для мене редактора і видавця з Спільки письменників України. Ми дружили на відстані, але були також зустрічі у Києві.

Олег записаний у моїй пам'яті як невтомний борець за свою землю та

Св. п. Олег Черногуз

народ, який не лише так мислив, але і діяв до кінця свого життя. Вічна йому пам'ять!

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

Історія однієї...

(Закінчення зі стор. 6)

Перший у другому ряду – Остап Собіцький із Верби, четвертий – його односельчанин Бортьнічук (ім'я, на жаль, не відоме), батько Ніни Бортьнічук. Шостий – Олександр Шесталюк, батько Ніни Шесталюк, сьомий – Григорій Семенюк із Верби. Всі вони, за свідченням односельців, підтримували тісні зв'язки з ОУН та УПА.

Про дев'ятого з цього ряду, Нестора Шпака, родом із Ставоків, нині є достатньо відомостей у матеріалах з історії УПА. Нестор Шпак, який мав псевдо „Вітер“, став одним із організаторів „Волинської січі“, а згодом курінним отаманом. Саме він 1944 року вивів із Січі на перегрупування в Яворівські ліси на Львівщині дві тисячі повстанців. Після чого за рішенням Центрального проводу ОУН-УПА повернувся назад для налагодження підпільної роботи. Останній раз родичі чули про нього 1946 року.

12-ий у другому ряду – Степан Тарасюк із Охнівки, батько Євгена і Ольги Тарасюків. Усім трьом вдалось вижити і після війни уникнути репресій. 13-ий – уже згадуваний Микита Кузьмук із села Ставки, який був війтом Вербської управи у роки війни. Завдяки йому в управу і українську поліцію були набрані місцеві патріоти, які допомагали повстанцям, ризикуючи власним життям. Саме за наказом Микити Кузьмука весь особовий склад українського поліцейського відділку Вербської управи 1943 року в один день зі зброєю в руках перейшов до повстанців у Свиначинський ліс. 14-ий – Прокіп Кульба із села Верба, відомостей про якого зібрати не вдалось. 15-ий – його односельця Володимир Вовк. Оскільки до війни він навчався у Львівському політехнічному інституті і знав німецьку мову, Микита Кузьмук взяв його перекладачем у Вербську управу. Через Володимира на „Волинську січ“ йшла інформація про розташування німецьких військ і їхні наміри щодо повстанців. 1943 року зрадник виказав Володимира

гестапо. Він потрапив у концтабір, а після звільнення того союзниками перебрався у США. 16-ий та 17-ий, відповідно, Арсенюк та Лук'янчук із Верби (імен не встановлено). Оскільки ці двоє працювали у Вербській управі під орудою Микити Кузьмука, то тим чи іншим чином були пов'язані з повстанцями.

Найменше вдалось розпізнати на знімку тих, хто стоїть у третьому ряду. Їх лише троє. Перший – Петро Вітрук, який і передав цю світлинку в рідне село Ставки. П'ятий – Степан Воевода, 11-ий – Скіць (імені не встановлено), обидва із Верби. Ніхто із опитаних односельців цих чоловіків не зміг пригадати, чи були вони в подальшому якось дотичні до УПА. Те ж саме можна сказати і про верблян Івана Ткачука та Олександра Соцького, які стоять відповідно першим і третім у четвертому ряду. Натомість про другого – Архипа Шимчука – відомо, що він був у повстанцях. 1944 року потрапив на фронт, був важко поранений. Згодом повернувся у Вербу, де і прожив решту життя.

Четвертий з цього ряду – Євген Ткачук із Верби був вояком УПА і загинув у бою 1943 року. П'ята – Ніла (прізвище не відоме) була машиністкою у Вербській управі. Сьома – Марія Дацюк із Верби, яка допомагала повстанцям. 12-ий – її односельця Сергій Скіць, про подальшу долю якого нічого не відомо.

А ось про дев'яту з цього ряду і останню із упізнаних на знімку, Надію Шевцову, варто розповісти окремо. Її, вчительку початкових класів, направили у Вербську школу з Харківської області ще 1939 року, відразу після встановлення в Західній Україні радянської влади. Коли почалась війна, дівчина долучилась до визвольного руху. Відразу після війни перебралась до себе на Слобожанщину.

На знімку відразу привертає увагу чоловік у німецькій формі, який стоїть у центрі поряд із Нестором Шпаком. Одні із тих, хто допомагав розпізнавати фігурантів цього фото, вважають, що це хтось із Центрального проводу ОУН, присланий із Галичини, інші, що це оберляйтер, німецький начальник Вербської управи. Крім нього, невпізнаними на цій світлинці залишилось ще 28 людей. А очевидців, свідків та й просто односельців, котрі могли б когось на ній пригадати, стає все менше. Тож будь-яка інформація про людей на цьому знімку є цінною для історії нашого краю.

З глибоким сумом сповіщаємо всіх рідних, близьких, друзів, знайомих та вельмишановну українську громаду, що 6 жовтня 2022 року, на 98-му році життя упокоївся в Бозі наш дорогий Батько, Дідусь та Вуйко

св. п.

Григорій Добуш

який народився 26 жовтня 1924 року в місті Заруддя, виріс в Присівцях, Тернопільська область.

Відспівування новопредставленого раба Божого відбулося 12 жовтня в Церкві-пам'ятнику Святого Андрія у Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерзі (South Bound Brook, NJ) та поховання на церковному цвинтарі.

Покійний усе своє життя працював для добра народу та українського суспільства в діаспорі, займав провідні ролі в різних суспільно-громадських та політичних структурах та організаціях.

У глибокому смутку залишилися:

донька – Оля Лупань з чоловіком Володимиром
внук і внука – Андрій та Ніна Лупані
близькі та далекі родичі в Америці та Україні.

Син Покійного Тарас Добуш відійшов 8 серпня 2017 року.
Дружина Покійного Галина Добуш відійшла 4 грудня 2017 року.

Вічна Йому пам'ять!

На вшанування пам'яті Покійного бажаючі можуть скласти добродійні пожертви на підтримку:

UKRAINE FORWARD – The non-profit initiative of the Ukrainian American Education Center, Inc. of Boston.

Просимо відвідати веб-сторінку UkraineForward.org або виписати чека на **UAEC, Inc.** та вислати до:

UKRAINE FORWARD
с/о Christ the King Ukrainian Catholic Church
146 Forest Hills Street, Jamaica Plain, MA 02130

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайте з наших Сертифікатів

Також доступні інші терміни!

3.82% APY*
5 Year Certificate

3.66% APY*
3 Year Certificate

3.40% APY*
2 Year Certificate

3.30% APY*
1 Year Certificate

**APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 9/24/2022 року.*

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Лінденгірт:
Tel:(631) 867-5990

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org